

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการเร่งสร้างความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนและหนังสือเรียน และด้านการส่งเสริมให้ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ น้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ที่เข้าโครงการปฏิรูปการศึกษาในปีงบประมาณ 2539 ซึ่งมีจำนวน 6 โรงเรียน และผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างตามสภาพทางภูมิศาสตร์ของโรงเรียน ได้โรงเรียนในเขตสุขาภิบาล 1 โรงเรียน โรงเรียนที่มีอาณาเขตติดต่อกับตัวอำเภอ 1 โรงเรียน และโรงเรียนที่อยู่ห่างไกลตัวอำเภอ 1 โรงเรียน รวมเป็น 3 โรงเรียน

ในการรวบรวมข้อมูลนั้น เนื่องจากการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) จึงได้ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลในกิจกรรมภาคสนามหลายรูปแบบ ได้แก่ แบบสอบถามปลายเปิด การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง การสังเกตการปฏิบัติงาน แบบตรวจสอบรายการและให้คำคุณภาพของผลการดำเนินงาน การบันทึกภาพ การบันทึกวีดีโอเทป และรวบรวมข้อมูลลักษณะอื่นๆ ได้แก่ การนิเทศงานโรงเรียนละ 2 ครั้ง การประชุมครูในโรงเรียนปฏิรูปการศึกษาโรงเรียนละ 2 ครั้ง การประชุมผู้บริหารโรงเรียนปฏิรูปการศึกษาเดือนละ 1 ครั้ง ออกติดตามประเมินผลการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษาในสังกัดโรงเรียนละ 1 ครั้ง และการได้เข้าร่วมประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษาในที่ต่าง ๆ ที่กระทรวงศึกษาธิการได้จัดขึ้น 9 ครั้ง โดยจะนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการบรรยายจากสภาพที่เป็นจริง ซึ่งโรงเรียนปฏิรูปที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้ดำเนินการมาแล้ว 11 เดือน ช่วงที่ผู้วิจัยประเมินอยู่ในขั้นตอน ที่โรงเรียนจะต้องประเมินผลการดำเนินงาน และรายงานผลต่อสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ น้ำพอง และนำเสนอเป็นรายโรงเรียนทั้ง 3 โรงเรียนในกิจกรรม 4 ด้าน คือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและการทำโรงเรียนให้เป็นปัจจุบัน ด้านการเร่งสร้างความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนและหนังสือเรียน และด้านการส่งเสริมให้ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตามขั้นตอนการประเมินโครงการโดยใช้ CIPP Model คือ การประเมิน

สภาวะแวดล้อม (Context) ก่อนที่จะเข้าโครงการปฏิรูปการศึกษา ประเมินจากแบบสอบถาม ปลายเปิด ทะเบียนที่ราชพัสดุ เอกสารที่เกี่ยวข้อง ภาพถ่าย วีดีโอเทป ปัจจัยเบื้องต้นในการปฏิรูป โรงเรียนและสถานศึกษา (Input) ซึ่งเป็นทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา ประเมินจากแบบสอบถามปลายเปิด เอกสารการจัดสรรงบประมาณ เอกสารบัญชีวัสดุครุภัณฑ์ กระบวนการดำเนินงานปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา (Process) ซึ่งถือว่าเป็นขั้นตอนการปฏิบัติงาน โดยการสังเกต สัมภาษณ์ เอกสารที่เกี่ยวข้อง ภาพถ่าย วีดีโอเทป ผลของการดำเนินงาน ปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา (Product) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินโดยใช้แบบตรวจสอบรายการ เดินทางไปประเมินด้วยตนเองและมีผู้ช่วยผู้วิจัยบันทึกภาพ บันทึกวีดีโอเทป ให้ค่าคุณภาพ ของผลงานตามสภาพความสำเร็จ เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์สภาพความสำเร็จที่กำหนดว่าอยู่ใน ระดับใด

4.2 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นภาพรวมทั้ง 3 โรงเรียน และขั้นตอนการดำเนินงาน ปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา

4.3 แนวทางเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา ของ โรงเรียนประถมศึกษา

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ก. โรงเรียน ก.

ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน ก. (ข้อมูล 10 มิถุนายน 2540)

โรงเรียน ก. กลุ่มโรงเรียนน้ำทรายทอง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ น้ำพอง สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผู้บริหารโรงเรียนตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน ระดับ 8 ตั้งอยู่บนพื้นที่ 15 ไร่ 62 ตารางวา บ้านหนองงู ตำบลหนองงู เขตสุขาภิบาล วังชัย อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น เปิดทำการสอน 3 ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา มีจำนวนนักเรียน 85 คน จัดเป็น 3 ห้องเรียน ระดับประถมศึกษา มีจำนวนนักเรียน 600 คน จัดเป็น 16 ห้องเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีจำนวนนักเรียน 93 คน จัดเป็น 2 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้นมีนักเรียน 778 คน จัดห้องเรียนเป็น 21 ห้องเรียน บุคลากรแยกเป็นครูประจำการ จำนวน 28 คน ครูอัตราจ้าง จำนวน 1 คน นักกวดวิชาโรงเรียน จำนวน 2 คน รวมมีบุคลากรทั้งสิ้น จำนวน 31 คน จำนวนรายการสิ่งก่อสร้าง มีอาคารเรียน จำนวน 4 หลัง มีห้องเรียน 30 ห้อง หลัง ส้วม 3 หลัง 10 ที่นั่ง บ้านพักครู 5 หลัง 11 ห้อง บ้านพักภารโรง 1 หลัง 2 ห้อง ศาลาที่พัก 8 หลัง สภาพสังคมมีลักษณะเป็นกิ่งสังคมเมือง เนื่องจากเป็นตัวอำเภอ ส่วนใหญ่ประกอบ

อาชีพการเกษตร ทำขาย รับจ้าง และรับราชการ มีฐานะความเป็นอยู่ยากจนไปจนถึงปานกลาง คนที่มีฐานะปานกลางส่วนใหญ่จะมีอาชีพทำขาย และเป็นคนไทยเชื้อชาติจีน มีความสนใจความเข้าใจทางการเมือง มีความรู้ก่อนข้างดีเห็นความสำคัญของการศึกษา และการส่งเสริมให้บุตรหลานศึกษาต่อให้สูงขึ้นอย่างน้อย 12 ปีมีมากกว่าร้อยละ 80 ส่งเสริมให้บุตรหลานศึกษาต่อให้สูงขึ้นแต่ไม่ต้องการที่จะให้เรียนต่อในระดับที่สูงมากนัก เพราะกลัวสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก

4.1.1 สภาพแวดล้อม (Context) ก่อนดำเนินการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา

4.1.1.1 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและการทำโรงเรียนให้เป็นปัจจุบัน

1) การจัดทำแผนผังอย่างเต็มรูปแบบ

การจัดทำแผนผังที่ตั้งอาคารเรียน อาคารประกอบและออกแบบปรับปรุงบริเวณโรงเรียน โรงเรียนไม่ได้มีการจัดทำแผนผังที่ตั้งอาคารเรียน อาคารประกอบไว้ล่วงหน้า และไม่ได้มีการออกแบบปรับปรุงบริเวณโรงเรียนไว้ล่วงหน้า การวางแผนผังที่ตั้งอาคารเรียนอาคารประกอบและออกแบบปรับปรุงบริเวณโรงเรียน จะมีการวางแผนผังที่ต่อเมื่อผู้บริหารโรงเรียนได้รับงบประมาณก่อสร้างอาคารเรียน อาคารประกอบ หรือมีเงินบริจาคในการปรับปรุงเท่านั้น ซึ่งจะเป็นในลักษณะการซื้อสถานที่ก่อสร้าง และจะกระทำโดยผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ตัดสินใจกำหนดเอง โดยไม่มีการประชุมปรึกษาหารือคณะกรรมการโรงเรียนแต่อย่างใด

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนไม่มีการจัดทำแผนผังที่ตั้งอาคารเรียนอาคารประกอบ และออกแบบปรับปรุงบริเวณโรงเรียน และการออกแบบปรับปรุงโรงเรียนไม่ได้มีการออกแบบไว้ล่วงหน้า จะเป็นเพียงการซื้อสถานที่ก่อสร้างเท่านั้น และจะทำก็ต่อเมื่อผู้บริหารโรงเรียนได้รับงบประมาณก่อสร้างอาคารเรียน อาคารประกอบ หรือมีเงินในการปรับปรุงบริเวณเท่านั้น แต่เนื่องจากเป็นโรงเรียนในเขตสุขาภิบาลมีจำนวนนักเรียนมาก และมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นทุก ๆ ปีในการซื้อสถานที่ก่อสร้างอาคารเรียน อาคารประกอบ บริเวณพักผ่อนหย่อนใจสำหรับครู นักเรียน สนามกีฬาต่าง ๆ เช่น สนามฟุตบอลต่าง ๆ ผู้บริหารโรงเรียนซึ่งตัดสินใจเอง จึงมีการจัดแบ่งพื้นที่ที่จะก่อสร้างอาคารเรียน อาคารประกอบ และสิ่งก่อสร้างอื่นๆ อย่างรอบคอบ ประกอบกับพื้นที่ของโรงเรียนอยู่ในใจกลางเมืองมีข้อจำกัดในเรื่องการขยายพื้นที่ จำเป็นจะต้องใช้พื้นที่ที่มีอยู่ของโรงเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2) อาคารเรียน

โรงเรียนมีอาคารเรียน 4 หลัง จำนวน 30 ห้องเรียนคือ หลังที่ 1 เป็นอาคารแบบ ป.1 ฉ. เป็นอาคาร 2 ชั้น ชั้นบนเป็นไม้ทั้งหมด ชั้นล่างทางโรงเรียนต่อเติมเองด้วยอิฐบล็อกฉาบปูน

มุงหลังคาด้วยสังกะสี จำนวน 12 ห้องเรียน หลังที่ 2 เป็นอาคารแบบ ป.1 ช. เป็นอาคารชั้นเดียว ทำด้วยไม้ทั้งหลัง ใต้ถุนสูงจากพื้น 0.90 เมตร ขนาด 7 ห้องเรียน หลังที่ 3 เป็นอาคารแบบ ป.1 ช. เป็นอาคารชั้นเดียวทำด้วยไม้ทั้งหลัง ใต้ถุนสูงจากพื้น 0.90 เมตร ขนาด 7 ห้องเรียน หลังที่ 4 เป็นอาคารแบบ สปช. 105/29 ขนาด 4 ห้องเรียน

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนมีอาคารเรียนไม่เพียงพอ เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ มาตรฐานวัสดุ ครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้างโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2538 ที่มีผู้มีอาคารจำนวน 3 หลังเก่าและทรุดโทรมมาก คือ

หลังที่ 1 เป็นอาคารแบบ ป.1 ฉ. เป็นอาคารสูง 2 ชั้น ชั้นบนเป็นไม้ทั้งหมด ชั้นล่าง ทางโรงเรียนต่อเติมเองด้วยอิฐบล็อกฉาบปูน มุงหลังคาด้วยสังกะสี มีจำนวน 12 ห้องเรียนมีสภาพเก่าไม่สวยงาม ชั้นล่างมืดแสงไม่เพียงพอ อาคารแบบนี้เป็นอาคารที่ห้ามต่อเติมชั้นล่างเพราะ ชั้นบนสูงเพียง 2.50 เมตร แต่เนื่องจากโรงเรียนขาดแคลนห้องเรียนมากทางโรงเรียนจึงจำเป็นต้องต่อเติม หลังคาสังกะสีขึ้นสนิม

หลังที่ 2 เป็นอาคารแบบ ป.1 ช. เป็นอาคารไม้ทั้งหลัง สูงชั้นเดียว ใต้ถุนโล่งสูงจากพื้น 0.90 เมตร มีจำนวน 7 ห้องเรียน สภาพอาคารเก่าชำรุดทรุดโทรมมาก ฝ้าผนังอาคารผู้พืงมีรอยแตกรอบๆตัวอาคาร พื้นอาคารผู้พืงมีจำนวนหลายแผ่นที่หลุดออก หลังคาสังกะสีขึ้นสนิม ฝ้าผนังห้องผู้แตกเกินกว่าร้อยละ 20 และสร้างมานานเกินกว่า 25 ปี ไม่เหมาะสำหรับการใช้งาน

หลังที่ 3 เป็นอาคารแบบ ป.1 ช. เป็นอาคารไม้ทั้งหลัง สูงชั้นเดียว ใต้ถุนโล่งสูงจากพื้น 0.90 เมตร มีจำนวน 7 ห้องเรียน สภาพอาคารเก่าชำรุดทรุดโทรมมาก ตัวอาคารทรุด พื้นเอียง ไม่ได้ระดับและผู้พืงจำนวนมาก เอียงฝ้าผนังอาคารผู้พืงมีรอยแตกรอบๆตัวอาคาร พื้นอาคารผู้พืงมีจำนวนหลายแผ่นที่หลุดออก หลังคาสังกะสีขึ้นสนิม ฝ้าผนังห้องผู้แตกเกินกว่าร้อยละ 20 และสร้างมาแล้วนานเกินกว่า 25 ปีไม่เหมาะสำหรับการใช้งาน ไม่เหมาะที่จะนำมาใช้งาน

หลังที่ 4 เป็นอาคารแบบ สปช. 105/29 เป็นอาคารสูง 2 ชั้น ใต้ถุนโล่งสูงจากพื้น 2.80 เมตร มีจำนวน 4 ห้องเรียน สร้างขึ้นใหม่เมื่อปีงบประมาณ 2538 สามารถใช้งานได้มีสภาพสวยงามเหมาะสม

โรงเรียนนี้ตามเกณฑ์มาตรฐานวัสดุครุภัณฑ์ และสิ่งก่อสร้างโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2538 ซึ่งต้องมีห้องเรียน จำนวน 36 ห้อง จึงยังขาดแคลนห้องเรียนอยู่ 6 ห้องเรียน คิดเป็นมีความขาดแคลนร้อยละ 16.67

3) อาคารประกอบ

โรงเรียนมีอาคารประกอบ คือ อาคารอเนกประสงค์ เป็นอาคารโรงฝึกงานแบบองค์การบริหารส่วนจังหวัด สร้างด้วยไม้พื้นคอนกรีตขนาด กว้าง 7.00 เมตร ยาว 24.00 เมตร มี

พื้นที่ 122.50 ตารางเมตร หลังคามุงด้วยกระเบื้อง ไม่มีฝ้ากัน โรงอาหารเป็นอาคารไม้มุงด้วยสังกะสีไม่มีฝ้ากัน สร้างด้วยเงินบริจาค พื้นคอนกรีต กว้าง 9.50 เมตร ยาว 24.00 เมตร มีพื้นที่ 228 ตารางเมตร ส้วมเป็นอาคารเอกเทศแบบ สปช. 601/26 มีจำนวน 3 หลัง 10 ที่ รั้วด้านหน้าโรงเรียน เป็นรั้วรูดหนาม เสาคอนกรีตเสริมเหล็ก ยาว 1.80 เมตร รั้วด้านข้างและด้านหลังโรงเรียนไม่มี มีประตูทางเข้าโรงเรียน 2 ทาง

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนมีอาคารประกอบไม่เพียงพอเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานวัสดุครุภัณฑ์ และสิ่งก่อสร้างโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2538 คือ

อาคารอเนกประสงค์ เป็นอาคารโรงฝึกงานแบบองค์การบริหารส่วนจังหวัดสร้างด้วยไม้พื้นคอนกรีตขนาด กว้าง 7.00 เมตร ยาว 17.50 เมตรมี พื้นที่ 122.50 ตารางเมตร หลังคามุงด้วยกระเบื้อง ไม่มีฝ้ากัน สภาพเก่าและชำรุดมาก ตั้งอยู่ในลุ่มไม่เหมาะสม มีน้ำท่วมขังในฤดูฝน ก่อสร้างมาเกินกว่า 25 ปี โรงฝึกงานแบบนี้สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กนักเรียนไม่เกิน 120 คน เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานวัสดุครุภัณฑ์ และสิ่งก่อสร้างโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2538 โรงเรียน ก. ต้องมีอาคารอเนกประสงค์ที่มีพื้นที่ใช้สอยอย่างน้อย 466.80 ตารางเมตร จึงมีความขาดแคลน 344.30 ตารางเมตร คิดเป็นความขาดแคลนพื้นที่ใช้สอยร้อยละ 73.76

โรงอาหาร เป็นอาคารไม้มุงด้วยสังกะสีไม่มีฝ้ากัน สร้างด้วยเงินบริจาค พื้นคอนกรีต กว้าง 9.50 เมตร ยาว 24.00 เมตร มีพื้นที่ 228 ตารางเมตร เก่าและชำรุดทรุดโทรม ตามเกณฑ์มาตรฐานสามารถใช้อาคารอเนกประสงค์ดำเนินการได้ จึงไม่มีความขาดแคลนแต่อย่างใด

ส้วม เป็นอาคารเอกเทศก่อสร้างด้วยคอนกรีต และก่อสร้างมานานแล้วไม่สวยงามแต่ยังสามารถใช้การได้ดี มีจำนวน 3 หลัง 10 ที่ เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานวัสดุครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้างโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2538 ซึ่งต้องมี 26 ที่ ยังขาดแคลนอีก 16 ที่ คิดเป็นความขาดแคลนร้อยละ 61.54

รั้ว ด้านหน้าโรงเรียนเป็นรั้วรูดหนาม เสาคอนกรีตเสริมเหล็ก ยาว 1.80 เมตร ประตูทางเข้าโรงเรียน 2 ทาง รั้วด้านข้างและด้านหลังโรงเรียนไม่มี เป็นเพียงเสาไม้เก่าๆ ปักเป็นแนวเขตห่างกันประมาณ 1.80 เมตร ไม่มีรูดหนามจึงลื่น รั้วด้านข้างและด้านหลังติดทุ้งนาทั้ง 3 ด้าน ตามเกณฑ์มาตรฐานแล้วต้องมีรั้วคอนกรีตทึบ สูง 1.80 เมตร จึงมีความขาดแคลน ร้อยละ 100

4) การจัดทำโรงเรียนและสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน

โรงเรียนได้มีการซ่อมแซม ปรับปรุงตกแต่งอาคารเรียนและห้องเรียนให้สะอาด โดยให้ครูประจำชั้นรับผิดชอบในการตกแต่งห้องเรียนแต่ละห้องตามสภาพ แต่มีแผนภาพ ป้ายนิเทศ

แผนภูมิ แต่มีจำนวนน้อย โรงเรียนได้มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน โดยการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ จัดทำสวนหย่อม โดยดำเนินการตามที่มีผู้บริจาคเงินสนับสนุน

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนได้มีการซ่อมแซม ปรับปรุงตกแต่งอาคารเรียนและห้องเรียนให้สะอาด โดยให้ครูประจำชั้นรับผิดชอบในการตกแต่งห้องเรียนแต่ละห้องตามสภาพ แต่มีแผนภาพ ป้ายนิเทศ แผนภูมิ แต่มีจำนวนน้อย โรงเรียนได้มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน โดยการปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ จัดทำสวนหย่อม โดยดำเนินการตามที่มีผู้บริจาคเงินสนับสนุน เนื่องจากงบประมาณในส่วนนี้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติยังไม่มีการจัดตั้ง จึงทำให้การดำเนินการขาดความสมบูรณ์ ผู้บริหารโรงเรียน ครูยังไม่ได้ให้ความสำคัญในการตกแต่งห้องเรียนอาคารสถานที่เท่าที่ควร โรงเรียนได้มีกิจกรรมรณรงค์อนุรักษ์ธรรมชาติ อนุรักษ์สวนป่าของโรงเรียนและมีการปลูกไม้ยืนต้น เพื่อปลูกฝังทำนุชมในการอนุรักษ์ที่ดี ได้จัดกิจกรรมรณรงค์การอนุรักษ์ธรรมชาติ แต่ดำเนินการได้ไม่ต่อเนื่อง เพราะขาดพันธุ์ไม้ และงบประมาณในการดำเนินการไม่มี

5) น้ำดื่ม น้ำใช้

โรงเรียนได้จัดหาน้ำดื่มโดยใช้น้ำประปาสำหรับนักเรียนดื่ม แต่ยังขาดสถานที่ในการให้บริการที่ดื่มสำหรับนักเรียน โรงเรียนยังไม่มีสระกักเก็บน้ำ

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนได้จัดหาน้ำดื่มโดยใช้น้ำประปาสำหรับนักเรียนดื่ม แต่ยังขาดสถานที่ในการให้บริการที่ดื่มสำหรับนักเรียน โรงเรียนยังไม่มีสระกักเก็บน้ำ ขาดถังน้ำเย็นไว้บริการ น้ำใช้ และน้ำเพื่อการเกษตรของโรงเรียน โรงเรียนยังขาดบ่อสำหรับกักเก็บน้ำ ยังขาดงบประมาณในการปรับปรุงแหล่งน้ำ บ่อน้ำบาดาลไม่มี และไม่มีพื้นที่สำหรับการเกษตรของโรงเรียน

6) การสุขาภิบาล

โรงเรียนได้จัดให้มีกิจกรรมด้านความสะอาด ความปลอดภัย การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล โดยครูและนักเรียนร่วมกันได้ดำเนินการเก็บขยะในตอนเช้าของทุกวันทุกคน ได้ทำการแบ่งเขตรับผิดชอบให้กับครูและนักเรียนในการปฏิบัติงาน ถึงขยะมีไม่ครบห้องเรียน การกำจัดขยะมูลฝอยยังไม่สามารถปฏิบัติได้ดีเท่าที่ควร เนื่องจากขาดแหล่งกำจัดขยะที่มีคุณภาพ ไม่มีเตาเผาขยะ

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนได้จัดให้มีกิจกรรมด้านความสะอาด ความปลอดภัย การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลโดยครูและนักเรียนร่วมกันได้ดำเนินการเก็บขยะในตอนเช้าของทุกวัน ได้ทำการแบ่งเขตรับผิดชอบให้กับครูและนักเรียนในการปฏิบัติงาน ครูเป็นผู้ควบคุมการ

ทำความสะอาด ถึงขณะนี้ไม่ทั่วถึง การกำจัดขยะมูลฝอยยังใช้การเผาโดยไม่ใช้เตาเผา เนื่องจากขาดแหล่งกำจัดขยะที่มีคุณภาพ ไม่มีเตาเผาขยะ

4.1.1.2 การเร่งสร้างความพร้อมของสถานศึกษา

1) ห้องเรียน

โรงเรียนมีห้องเรียนในอาคารเรียนหลังที่ 1 จำนวน 12 ห้องเรียน อาคารเรียนหลังที่ 2 จำนวน 7 ห้องเรียน อาคารเรียนหลังที่ 3 จำนวน 7 ห้องเรียน อาคารเรียนหลังที่ 4 จำนวน 4 ห้องเรียน

จากการประเมิน พบว่า ห้องเรียนเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานวัสดุครุภัณฑ์ และสิ่งก่อสร้างโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2538 โรงเรียนยังขาดแคลนห้องเรียนอยู่จำนวน 6 ห้อง ที่มีอยู่ก็มีสภาพชำรุดทรุดโทรม อยู่ในสภาพที่เก่ามีปลวกขึ้น ใช้งานมานานและไม่เหมาะกับการใช้งานจำนวน 14 ห้องเรียน การตกแต่งปรับปรุงห้องเรียนยังมีน้อยมาก งบประมาณไม่เอาใจใส่เท่าที่ควร เนื่องจากไม่มีงบประมาณ การบำรุงรักษาซ่อมแซมไม่ทั่วถึง จึงขาดความสมบูรณ์ต่อการใช้งาน

2) ห้องสมุด

โรงเรียนมีห้องสมุดเป็นเอกเทศ โดยสร้างเป็นอาคารคอนกรีต ขนาดกว้าง 7.00 เมตร ยาว 14.00 เมตร พื้นคอนกรีตต่ำติดพื้นดินเดิม

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนมีห้องสมุดเป็นเอกเทศ โดยสร้างเป็นอาคารคอนกรีต ขนาดกว้าง 7.00 เมตร ยาว 14.00 เมตร มุงหลังคาด้วยสังกะสี พื้นคอนกรีตต่ำติดพื้นดินเดิม ฤดูฝนมีน้ำท่วมขัง เนื่องจากพื้นที่โรงเรียนเป็นที่ลุ่ม หนังสือในห้องสมุดได้จากเงินงบประมาณของทางราชการ แต่มีน้อยมากไม่เพียงพอต่อการบริการนักเรียน

3) ห้องคอมพิวเตอร์

โรงเรียนยังไม่มีห้องคอมพิวเตอร์ และครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนยังไม่มีห้องคอมพิวเตอร์ และครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติยังไม่มีนโยบาย และยังไม่มีการจัดตั้งงบประมาณเกี่ยวกับการจัดหาคอมพิวเตอร์ ทางราชการยังไม่จัดตั้งงบประมาณด้านคอมพิวเตอร์ และไม่ได้มีการเตรียมการด้านนี้ไว้เลย

4) ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์

โรงเรียนยังไม่มีห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ วัสดุเคมี วัสดุที่ใช้ทดลอง สำหรับสอน

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนยังไม่มีห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ วัสดุเคมี วัสดุที่ใช้ทดลองสำหรับสอน เนื่องจากโรงเรียนยังไม่เปิดขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จึงไม่มีงบประมาณในการดำเนินการ แต่ได้มีการเตรียมการจัดทำไว้ เนื่องจากได้มีการวางแผนที่จะเปิดขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในปีการศึกษา 2539

5) ห้องปฏิบัติการทางภาษา

โรงเรียนยังไม่มีห้องปฏิบัติการทางภาษา และครุภัณฑ์อุปกรณ์ห้องปฏิบัติการทางภาษา

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนยังไม่มีห้องปฏิบัติการทางภาษา และครุภัณฑ์อุปกรณ์ห้องปฏิบัติการทางภาษา เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ยังไม่มีนโยบายและยังไม่มีการจัดตั้งงบประมาณเกี่ยวกับการจัดหาห้องปฏิบัติการทางภาษา ทางราชการยังไม่จัดตั้งงบประมาณด้านนี้ และไม่ได้มีการเตรียมการด้านนี้ไว้เลย

6) ห้องแนะแนว

โรงเรียนไม่มีห้องแนะแนวเป็นเอกเทศ สำหรับให้คำปรึกษาแก่เด็กนักเรียนที่มีปัญหา

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนไม่มีห้องแนะแนวเป็นเอกเทศ โรงเรียนมีการแนะแนวสำหรับให้คำปรึกษาแก่เด็กนักเรียนที่มีปัญหา แต่ยังไม่มีห้องเป็นสัดส่วน ต้องอาศัยห้องเรียนและห้องพัสดุเป็นสถานที่ในการทำงาน ทำให้เกิดความไม่สะดวกในการดำเนินการ

7) ห้องพยาบาล

โรงเรียนไม่มีห้องพยาบาลเป็นเอกเทศ แต่ได้จัดแบ่งมุมห้องพัสดุเป็นมุมพยาบาล

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนไม่มีห้องพยาบาลเป็นเอกเทศ แต่ได้จัดแบ่งมุมห้องพัสดุเป็นมุมพยาบาล จึงทำให้ห้องพยาบาลยังคับแคบ ไม่เหมาะสมและเพียงพอกับจำนวนนักเรียน มีเวชภัณฑ์ปฐมพยาบาลไว้บริการนักเรียน แต่มีในปริมาณไม่เพียงพอต่อการบริการ และขาดเครื่องมือและอุปกรณ์อื่น ๆ เพื่อบริการการปฐมพยาบาลแก่นักเรียน

8) สนามกีฬา

โรงเรียนมีสนามกีฬา เช่น สนามฟุตบอล วอลเลย์บอล ตะกร้อ แคร่บอล

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนมีสนามกีฬา เช่น สนามฟุตบอล วอลเลย์บอล ตะกร้อ แคร่บอล แต่เป็นสนามกีฬาที่ไม่เป็นตามมาตรฐาน เนื่องจากสถานที่มีจำกัด และขาดวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ จำนวนมาก งบประมาณด้านการจัดหาวัสดุกีฬาไม่มี ต้องจัดหาโดยใช้งบประมาณปกติ เพียงดำเนินการให้สามารถใช้ในการเล่นการสอนได้บ้าง ตามสภาพที่เป็นจริง

9) ห้องพิเศษอื่นๆ

โรงเรียนไม่มีห้องพิเศษอื่นๆ เพียงมีการจัดไว้ตามห้องพัสดุ

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนไม่มีห้องพิเศษอื่นๆ เพียงมีการจัดไว้ตามห้องพักครู มีห้องรวมสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องดนตรีนาฏศิลป์ ห้องพักครู ยังไม่เป็นสัดส่วนยังไม่สมบูรณ์นัก ยังขาดสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ในการจัดเก็บ ไม่มีห้องโสตทัศนศึกษา เนื่องจากขาดงบประมาณในการจัดหาและ ดำเนินการ

4.1.1.3 การจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนและหนังสือเรียนให้เพียงพอ

1) วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน

โรงเรียนได้จัดหาวัสดุอุปกรณ์สำหรับการฝึก การสอน การสอบไว้บริการแก่ครูและนักเรียนตามงบประมาณที่ได้รับเป็นค่าวัสดุประจำห้องเรียนและค่าวัสดุประจำโรงเรียน

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนได้จัดหาวัสดุอุปกรณ์สำหรับการฝึก การสอน การสอบไว้บริการแก่ครูและนักเรียนตามงบประมาณที่ได้รับเป็นค่าวัสดุประจำห้องเรียน และค่าวัสดุประจำโรงเรียน แต่ก็มีในปริมาณจำกัดและไม่เพียงพอต่อความต้องการ โรงเรียนได้จัดหาสมุดคินสอสำหรับนักเรียนขาดแคลน โดยสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดดำเนินการจัดซื้อ และจัดสรรมาให้ แต่ยังมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับมีจำนวนจำกัด ไม่สามารถจัดให้ได้ตลอดปี

2) หนังสือเรียน

โรงเรียนได้จัดหาหนังสือแบบเรียนสำหรับนักเรียนที่ขาดแคลน โดยที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอจัดสรรให้

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนได้จัดหาหนังสือแบบเรียนสำหรับนักเรียนที่ขาดแคลน โดยที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอจัดสรรให้ โดยที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดดำเนินการจัดซื้อและจัดสรรมาให้ แต่ยังมีไม่เพียงพอต่อความต้องการทุกกลุ่มประสบการณ์ ทั้งนี้เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับมีจำนวนน้อย และในการจัดสรรก็ได้รับจัดสรรเพียงร้อยละ 30 ของจำนวนนักเรียนเท่านั้น

3) ครุภัณฑ์

โรงเรียนได้รับจัดสรรงบประมาณค่าครุภัณฑ์ประจำห้องเรียนในปริมาณจำกัด โรงเรียนได้ดำเนินการจัดซื้อเอง

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนได้รับจัดสรรงบประมาณค่าครุภัณฑ์ประจำห้องเรียนในปริมาณจำกัด โรงเรียนได้ดำเนินการจัดซื้อเอง แต่ไม่เพียงพอประกอบกับของเดิมที่มีอยู่ก็ชำรุดเสียหาย จึงมีครุภัณฑ์ไม่เพียงพอกับห้องเรียน โดยเฉพาะโต๊ะเก้าอี้นักเรียนขาดแคลนอยู่จำนวนมาก และงบประมาณครุภัณฑ์สำนักงานในปริมาณจำกัด ประกอบกับของเดิมที่มีอยู่ก็ชำรุดเสียหาย

ไม่เพียงพอได้รับพัฒนามาจากการบริจาค แต่ก็ยังไม่เพียงพอ ไม่มีวัสดุครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์ไว้บริการในการเรียนการสอน เพราะขาดงบประมาณได้ดำเนินการ มีครุภัณฑ์กีฬาสำหรับใช้ในการเรียนการสอนน้อย

4) การบำรุงรักษา

โรงเรียนได้มีการซ่อมแซม บำรุงรักษา วัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อยู่เสมอ

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนได้มีการซ่อมแซม บำรุงรักษา วัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้เสมอ แต่เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับน้อยมาก การซ่อมแซมและบำรุงรักษาจึงทำได้ไม่บ่อยครั้ง บางครั้งต้องรอนงบประมาณซ่อมแซมของปีงบประมาณใหม่ จึงจะดำเนินการซ่อมแซมได้ ทำให้การดำเนินงานต้องเกิดการชะงักเพราะวัสดุครุภัณฑ์ไม่สามารถใช้การได้

4.1.1.4 การส่งเสริมให้ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

1) ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน

โรงเรียนได้มีการแต่งตั้งกรรมการโรงเรียน จำนวน 15 คน จากครูในโรงเรียน 5 คน จากผู้ปกครองนักเรียน 5 คน จากผู้นำหมู่บ้านหรือผู้นำทางศาสนา 5 คน เพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนได้มีการแต่งตั้งกรรมการโรงเรียน จำนวน 15 คน จากครูในโรงเรียน 5 คน จากผู้ปกครองนักเรียน 5 คน จากผู้นำหมู่บ้านหรือผู้นำทางศาสนา 5 คน เพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน แต่กรรมการโรงเรียนจากประชาชนยังไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร และไม่ได้ร่วมกำหนดนโยบาย วางแผนพัฒนา และวางแผนปฏิบัติการประจำปี

2) ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ

ชุมชนยังไม่ได้มีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ แต่ได้จัดหางบประมาณสนับสนุนโรงเรียน รวมถึงการจัดหาทุนการศึกษา ในบางโอกาสซึ่งเป็นเพียงส่วนน้อยเท่านั้น

จากการประเมิน พบว่า ชุมชนยังไม่ได้มีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ แต่ได้จัดหางบประมาณสนับสนุนโรงเรียน รวมถึงการจัดหาทุนการศึกษาในบางโอกาสซึ่งเป็นเพียงส่วนน้อยเท่านั้น เนื่องจากประชาชนไม่ให้ความสนใจโรงเรียนเท่าที่ควร และถือว่าโรงเรียนเป็นภาระหน้าที่ที่ครูจะต้องรับผิดชอบในการปรับปรุงพัฒนาและดูแลรักษาเอง

3) วิทยากรบุคคลภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น

โรงเรียนไม่ได้เชิญวิทยากรบุคคลภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาช่วยในการจัดการเรียนการสอน ในกลุ่มวิชาการงานพื้นฐานอาชีพในบางวิชา

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนไม่ได้เชิญวิทยากรบุคคลภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาช่วยในการจัดการเรียนการสอน ในกลุ่มวิชาการงานพื้นฐานอาชีพในบางวิชา แต่การสอนจะต้องมีค่าตอบแทนซึ่งในการเบิกค่าตอบแทนต้องใช้เวลา และมีขั้นตอนค่อนข้างมาก จึงทำให้ไม่สะดวก

4) กิจกรรมร่วมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้

โรงเรียนไม่ได้มีกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับชุมชนในการที่จะส่งเสริมการเรียนการสอน จะมีกิจกรรมนันทนาการในบางโอกาสเท่านั้น

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนไม่ได้มีกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับชุมชนในการที่จะส่งเสริมการเรียนการสอน เนื่องจากการให้ความสนใจต่อการศึกษามากกว่าของชุมชนมีน้อย กิจกรรมนันทนาการกับชุมชนมีในบางโอกาสเท่านั้น เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และการประชาสัมพันธ์กิจกรรมการเรียนการสอนให้ชุมชนได้รับทราบมีน้อย การจัดงานชุมนุมศิษย์เก่าชุมชนได้ให้ความร่วมมือเป็นบางส่วน

5) กิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

โรงเรียนมีกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อรณรงค์และพัฒนาท้องถิ่นเช่นต่อต้านยาเสพติด ทำความสะอาดอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนมีกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อรณรงค์และพัฒนาท้องถิ่นเช่นต่อต้านยาเสพติด ทำความสะอาดอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โรงเรียนร่วมกับชุมชนจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อรณรงค์และพัฒนาท้องถิ่นเช่น การทำความสะอาดอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ส่วนการต่อต้านยาเสพติดยังไม่ได้รับความสนใจจากประชาชนเท่าที่ควร ประชาชนไม่ค่อยมีส่วนร่วมเป็นเพียงโรงเรียนให้คณะครูและนักเรียนดำเนินการตามนโยบายที่ได้รับการสั่งการมา ประชาชนยังไม่ได้มองเห็นความสำคัญในเรื่องนี้เท่าที่ควร

6) การจัดโรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการ

โรงเรียนไม่ได้มีการจัดสภาพโรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการของชุมชน และเป็นศูนย์บริการทางการศึกษา

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนไม่ได้มีการจัดสภาพโรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการของชุมชน และเป็นศูนย์บริการทางการศึกษา โรงเรียนยังขาดความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมดังกล่าว ชุมชนมีลักษณะเป็นกึ่งสังคมเมือง ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตร ค้าขาย รับจ้าง และรับราชการ มีฐานะความเป็นอยู่ยากจนไปจนถึงปาน การเห็นความสำคัญของการศึกษา

และการส่งเสริมให้บุตรหลานศึกษาต่อให้สูงขึ้นอย่างน้อย 12 ปี ชุมชนเห็นความสำคัญของการศึกษาและการส่งเสริมให้บุตรหลานศึกษาต่อให้สูงขึ้น แต่ไม่ต้องการที่จะให้เรียนต่อในระดับที่สูงมากนัก เพราะกลัวสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย

จากการประเมินสภาพแวดล้อม(Context)ของโรงเรียน ก. พบว่า การที่โรงเรียน ก. จะดำเนินการปรับปรุงพัฒนาโรงเรียน เพื่อสนองนโยบายปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษานั้น มีปัญหาที่จะต้องนำมาพิจารณา ดังนี้

1) ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและการทำโรงเรียนให้เป็นปัจจุบัน พบว่า โรงเรียนมีข้อจำกัดในด้านพื้นที่ที่เป็นที่ลุ่ม จะต้องมีการวางแผนใช้พื้นที่ทุกส่วนให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด จัดวางแผนผังให้ทุกอย่างลงตัว โดยต้องคำนึงถึงความเติบโตของชุมชนในอนาคต ด้านอาคารเรียนอาคารประกอบมีไม่เพียงพอ ไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งตามเกณฑ์มาตรฐานนั้นโรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 601-900 คน และมีนักเรียนเฉลี่ยชั้นละเกินกว่า 16 คน จะจัดชั้นเรียน 1 ชั้นต่อ 1 ห้องเรียน ควรมีห้องพิเศษสำหรับโรงเรียนที่เปิดขยายโอกาสทางการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น 18 ห้อง เมื่อปรับลดห้องเรียนแล้วจะมีความขาดแคลนอยู่ 6 ห้องเรียน คิดเป็นความขาดแคลนร้อยละ 16.67 ด้านอาคารประกอบโรงเรียนต้องมีอาคารอเนกประสงค์ที่มีพื้นที่ใช้สอยไม่น้อยกว่า 466.80 ตารางเมตร โดยคำนวณพื้นที่ในสัดส่วน 0.60 ตารางเมตรต่อนักเรียน 1 คน ที่มีอยู่เป็นอาคารแบบองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีพื้นที่เพียง 122.50 ตารางเมตร ยังมีความขาดแคลน 344.30 ตารางเมตร คิดเป็นร้อยละ 73.76 ส่วนมีความขาดแคลน 16 ที่ ตามสัดส่วน 1 ที่ต่อนักเรียน 30 คน ด้านการปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นปัจจุบัน ได้มีการปรับปรุงบริเวณ อาคารสถานที่ สวนหย่อม ปลูกไม้ดอกไม้ประดับเป็นบางส่วน แต่ครูไม่ได้เอาใจใส่เท่าที่ควร ส่วนใหญ่ผู้บริหารโรงเรียนจะให้ความสนใจเพียงคนเดียว น้ำดื่มยังขาด ก๊อกน้ำให้บริการ การสุขาภิบาลยังขาดอุปกรณ์ในการจัดเก็บขยะ และเผาเผาขยะ

2) การสร้างความพร้อมของสถานศึกษา พบว่า ห้องเรียนมีขนาดได้มาตรฐาน คือ กว้าง 6 เมตร ยาว 9 เมตร แต่มีจำนวนไม่เพียงพอเนื่องจากมีห้องเรียนส่วนหนึ่งชำรุดทรุดโทรม ฝาห้องฉุพัง ไม้กระดานฝาหลุดออกหลายแผ่นเป็นช่องโหว่ไม่สามารถบังแดดบังฝนได้ และอาจเป็นอันตรายแก่นักเรียน โดยเฉพาะอาคารแบบ ป.1 ช. ซึ่งเก่าและทรุดโทรมมาก ตัวอาคารทรุดเอียง มีบางห้องใช้การไม่ได้เลยพื้นห้องฉุพังไม้กระดานพื้นหลุดออก ห้องที่สามารถใช้การได้ บางห้องต้องนำไปใช้ในภารกิจอื่นที่จำเป็น เช่น ห้องพักครู ห้องเก็บครุภัณฑ์ที่มีราคาแพง การปรับปรุงห้องเรียน คณะครูยังไม่ได้เอาใจใส่และให้ความสำคัญเท่าที่ควร เนื่องจากงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุสำหรับปรับปรุงมีน้อย ส่วนใหญ่จะใช้เงินส่วนตัว ด้านห้องสมุดโรงเรียนมีห้อง

สมุดเป็นเอกสารสร้างด้วยเงินบริจาค มีครูภัณฑ์ผู้หนังสือน้อย หนังสือมีจำนวนไม่เพียงพอกับการค้นคว้า พื้นอาคารต่ำเสมอพื้นดินเดิม ในฤดูฝนมีน้ำท่วมขัง ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษาฯ ยังไม่ได้ดำเนินการ ส่วนห้องแนะแนว ห้องพยาบาล ได้ดำเนินการโดยการจัดแบ่งเนื้อที่ห้องพักรูจัด โดยมีครูภัณฑ์ตามสภาพที่พอจะหาได้ สนามกีฬามีขนาดยังไม่ได้มาตรฐาน และเป็นที่ลุ่มมีน้ำท่วมขังในฤดูฝน สนามวอลเลย์บอล ตะกร้อ แร้งบอล เป็นสนามคอนกรีตได้มาตรฐาน สร้างจากเงินบริจาค ห้องพิเศษอื่นๆ ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ได้ดำเนินการกระจายตามชั้นเรียนต่างๆ ตามที่พอทำได้ซึ่งไม่ดีเท่าที่ควร

3) การจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนและหนังสือเรียนให้เพียงพอ พบว่า การจัดหาวัสดุอุปกรณ์สำหรับฝึกปฏิบัติ สอน สอบ โรงเรียนได้จัดหาโดยการจัดซื้อจากเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเป็นปีๆ ไป ในการจัดสรรนั้นได้จัดสรรตามสัดส่วนจำนวนนักเรียน เช่น ในปีงบประมาณ 2538 จัดสรร 116 บาทต่อนักเรียน 1 คน และเพิ่มให้อีกโรงเรียนละ 2,800 บาท รวมได้รับจัดสรร 72,400 บาท ซึ่งถือว่ายังไม่เพียงพอ โดยเฉพาะวัสดุฝึกปฏิบัติสำหรับนักเรียน หนังสือเรียนสมุดดินสอ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอจัดสรรให้ตามสัดส่วนจำนวนนักเรียนร้อยละ 30 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด แต่โดยข้อเท็จจริงจำนวนนักเรียนที่ขาดแคลนมีเกินกว่า ร้อยละ 30 จึงไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่แท้จริง ครูภัณฑ์โรงเรียนได้รับจัดสรรตามความจำเป็น และตามที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอได้รับจัดสรร ด้านการซ่อมแซมครูภัณฑ์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ได้จัดสรรงบประมาณค่าซ่อมแซมให้ปีละ 3,000 บาท ไม่เพียงพอกับปริมาณครูภัณฑ์ที่ชำรุดในแต่ละปี

4) การส่งเสริมให้ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พบว่า ด้านการจัดให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน โรงเรียนได้ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนน้อย การแต่งตั้งกรรมการโรงเรียนมีการแต่งตั้งตามระเบียบกำหนด แต่การประชุมร่วมของกรรมการโรงเรียนที่มาจากประชามาร่วมประชุมน้อยมาก สาเหตุเกิดจากประชาชนต้องทำมาหาเลี้ยงชีพ ขาดจิตสำนึกในการเป็นเจ้าของร่วมกัน มองว่ากิจกรรมของโรงเรียนและนักเรียนเป็นภาระหน้าที่ที่ครูจะต้องรับผิดชอบ และยังคิดว่าโรงเรียนเป็นบริการสาธารณะที่รัฐจะต้องจัดให้ประชาชนเพียงฝ่ายเดียว แม้ได้มีการแต่งตั้งกรรมการโรงเรียนก็ไม่ได้ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร โรงเรียนจะจัดประชุมกรรมการโรงเรียนก็ต้องจัดหาเงิน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดเลี้ยงอาหารกลางวัน ซึ่งทำให้เป็นภาระของผู้บริหารโรงเรียนก่อให้เกิดกิจกรรมด้านนี้น้อย และไม่เห็นความจำเป็นในการดึงชุมชนเข้ามาร่วมบริหารโรงเรียน การบริหารงบประมาณของโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นการบริหารงบประมาณจากทางราชการ ซึ่งในระเบียบปฏิบัติได้กำหนดให้เป็นอำนาจของผู้บริหารโรงเรียน การแต่งตั้งกรรมการตามระเบียบพัสดุจากบุคคลภายนอกมักประสบปัญหา ไม่

ค่อยได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร อีกทั้งมักมีการบ่าเบียงและ ไม่มีเวลาให้เกิดปัญหาความล่าช้า ด้านวิทยากรบุคคลภายนอก ประชาชนส่วนใหญ่โดยเฉพาะผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในสาขาวิชาชีพ มีอาชีพถาวรมั่นคงและมีรายได้มาก การขอความร่วมมือมาทำการสอนจะต้องมีค่าตอบแทน ซึ่งทางโรงเรียนมีข้อจำกัดในด้านนี้มาก ด้านกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกับชุมชนมีน้อยมากเนื่องจากขาดแหล่งความรู้ในชุมชน อีกทั้งการพานักเรียนออกนอกสถานที่จำเป็นต้องมีเงินงบประมาณในการเดินทาง ครุจึงไม่ค่อยให้ความสนใจเท่าที่ควร การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาท้องถิ่นทางโรงเรียนได้ดำเนินการตามที่ได้รับสั่งการ ประชาชนให้ความสนใจน้อยมาก ไม่ค่อยเข้ามามีส่วนร่วม ด้านการจัดโรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการของชุมชน โดยปรัชญาของโรงเรียน โรงเรียนต้องเป็นศูนย์กลางในการบริการทางการศึกษาแก่ชุมชน โรงเรียนอยู่ในระหว่างการขออนุมัติเปิดขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ความต้องการในการพัฒนาของโรงเรียน ก.

จากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาของโรงเรียน ก. ทั้ง 4 ด้าน พบว่า การที่โรงเรียน ก. จะสามารถดำเนินการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา ตามนโยบายได้นั้นจำเป็นต้องมีสิ่งที่จะต้องได้รับการสนับสนุน ทั้งกำลังทรัพย์และกำลังงานจากประชาชนในชุมชน เพราะลำพังเพียงผู้บริหารและคณะครูในโรงเรียนไม่อาจจะนำพาโรงเรียนไปสู่การปรับปรุงพัฒนาให้บรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปได้สำเร็จ จำเป็นที่จะต้องพึ่งพาประชาชนในชุมชนเป็นแรงสนับสนุนโรงเรียนต้องหากกลยุทธ์หลากหลายรูปแบบที่จะดึงประชาชนในชุมชนเข้ามาร่วมรับผิดชอบ ชุมชนจะต้องเข้ามามีบทบาทในการบริหารโรงเรียนให้มากยิ่งขึ้น หลังจากทีกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีนโยบายปฏิรูปการศึกษา จึงได้มีการเชิญประชุมครูเพื่อชี้แจงนโยบายปฏิรูปการศึกษาทั้ง 4 ด้านคือ ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน และด้านระบบบริหารการศึกษาโดยให้ดำเนินการไปพร้อมๆกันทุกด้าน แต่่นโยบายเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการทันที คือ การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา ซึ่งหมายถึง การทำโรงเรียนให้เป็นปัจจุบันเพื่อที่จะสร้างศรัทธาให้เกิดขึ้นแก่ประชาชน อันจะก่อให้เกิดผลด้านจิตวิทยาโดยคาดหวังจะได้รับความร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจ และมีความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยรวม หลังจากนั้นโรงเรียนได้เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการโรงเรียนตาม สัดส่วนที่ระเบียบกำหนด และเชิญประชุมกรรมการโรงเรียน เพื่อวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และปัญหาของโรงเรียน วิเคราะห์ความขาดแคลนด้านอาคารสถานที่ เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานวัสดุ ครุภัณฑ์ และสิ่งก่อสร้างของโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2538 วิเคราะห์สภาพการยอมรับ และความร่วมมือจากชุมชน วิเคราะห์สภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมของชุมชน วิเคราะห์ ผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนของเด็ก แล้วระดมสมองจัดลำดับความสำคัญของปัญหา และกำหนดเป้าหมาย ในการพัฒนาตามศักยภาพของโรงเรียน และความคาดหวังที่โรงเรียนจะได้รับอนุมัติงบประมาณ จากทางราชการ จึงได้กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาโรงเรียน ด้านโรงเรียนและสถานศึกษาตาม นโยบายปฏิรูปการศึกษา ดังนี้

1) การจัดกิจกรรมส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงานของทุกฝ่าย ทั้งบุคลากรในโรงเรียนและบุคลากรในชุมชน

2) จัดให้มีการเสริมแรงในการทำงาน เช่น จัดรางวัล ของขวัญ ประกาศเกียรติคุณ จัด อวยพรวันเกิด

3) ของบประมาณต่อเติมอาคารชั้นล่างอาคารแบบ สปช. 105/29 จำนวน 4 ห้องเรียน ของบประมาณก่อสร้างอาคารเรียนใหม่เป็นแบบ สปช. 105/29 เป็นอาคารสูง 2 ชั้น ขนาด 8 ห้องเรียน จำนวน 1 หลัง อาคารอเนกประสงค์แบบ สปช. 206/26 ขนาดพื้นที่ 756 ตารางเมตร จำนวน 1 หลัง จากทางราชการเพื่อแก้ปัญหาความขาดแคลน

4) จัดปรับปรุงห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ ปรับปรุงห้องปฏิบัติการทางภาษา ปรับปรุงห้องคอมพิวเตอร์ ห้องสหกรณ์ ห้องดนตรีและวัฒนธรรม ห้องประชุม และห้องสมุด

5) ปรับปรุงบริเวณโรงเรียน ห้องเรียน ให้สะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ร่มรื่นสวยงาม จัดทำสวนหย่อม ปลูกไม้ยืนต้น จัดทำป้ายคำขวัญส่งเสริมการเรียน และการปฏิบัติหน้าที่ดีงาม

6) จัดให้มีศูนย์ข้อมูลข่าวสารในโรงเรียน ทำการกระจายข่าวตอนเช้า ตอนเที่ยง เพื่อเพิ่มความรู้อันนักเรียน ประชาชน และเพื่อการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

7) จัดจ้างวิทยากรบุคคลภายนอกที่มีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ มาสอนเป็นการสืบ ต่อภูมิปัญญาท้องถิ่น

8) จัดประชุมครู ผู้ปกครองนักเรียน กรรมการโรงเรียนเป็นประจำ เพื่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน และรับทราบความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียน เป็นการสร้างความภาคภูมิใจ

9) ปรับปรุงการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน 6 กิจกรรมหลัก คือ

- กิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน
- กิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน
- กิจกรรมเสริมสร้างวินัย
- กิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการใช้ห้องสมุด
- กิจกรรมส่งเสริมการกีฬาและนันทนาการ
- กิจกรรมอนุรักษ์วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

4.1.2 ปัจจัยเบื้องต้น(Input)ในการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา

4.1.2.1 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและการทำโรงเรียนให้เป็นปอดูบัน

1) การจัดทำแผนผังอย่างเต็มรูปแบบ

โรงเรียนจะดำเนินการจัดทำแผนผังที่ตั้งอาคารเรียน อาคารประกอบ และออกแบบปรับปรุงบริเวณโรงเรียนไว้ล่วงหน้า โดยคำนึงถึงความเติบโตของโรงเรียนและชุมชน ในอนาคตเป็นสำคัญ และจะให้ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการวางแผน

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนจะดำเนินการจัดทำแผนผังที่ตั้งอาคารเรียนอาคารประกอบ และออกแบบปรับปรุงบริเวณโรงเรียน โรงเรียนจะดำเนินการโดยคณะครู และประชุมกรรมการโรงเรียนระดมสมองวางแผนร่วมกัน จำนวน 20 คน โดยใช้งบประมาณในปีงบประมาณ 2539 และ 2540 จำนวน 1,200 บาท เป็นค่าวัสดุในการจัดทำ

2) อาคารเรียน

โรงเรียนได้ขอจัดตั้งงบประมาณปี 2540 เป็นค่าก่อสร้างอาคารเรียนใหม่ เพิ่มเติมแบบ สปช. 105/29 จำนวน 1 หลัง ขนาด 8 ห้องเรียน เพื่อแก้ปัญหาความขาดแคลนและ ให้เพียงพอกับปริมาณงาน ยังเป็นการรองรับความเติบโตของโรงเรียนในอนาคต ขอจัดตั้งงบประมาณต่อเติมชั้นล่างอาคารเรียนแบบแบบ สปช.105/29 ที่มีอยู่เดิมจำนวน 4 ห้องเรียน ขอจัดตั้งงบประมาณสร้างรั้วคอนกรีตสูง 1.80 เมตร ยาว 350 เมตร ขออนุญาตรื้อถอนอาคารเรียนเก่าซึ่งเป็นอาคารแบบ ป.1 ช ขนาด 7 ห้องเรียนที่ชำรุด 1 หลัง เพื่อใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างอาคารเรียนหลังใหม่ทดแทน ในกรณีได้รับอนุมัติงบประมาณก่อสร้างเนื่องจากพื้นที่มีจำกัด

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนได้ขอจัดตั้งงบประมาณปี 2540 เป็นค่าก่อสร้างอาคารเรียนใหม่เพิ่มเติมแบบ สปช. 105/29 จำนวน 1 หลัง ขนาด 8 ห้องเรียน เพื่อแก้ปัญหาความขาดแคลนและให้เพียงพอกับปริมาณงาน แต่ได้รับอนุมัติให้ก่อสร้างเป็นแบบ สปช. 105/29 จำนวน 1 หลัง ขนาด 4 ห้องเรียน สำหรับงบประมาณต่อเติมชั้นล่างอาคารเรียนแบบ สปช. 105/29 ที่มีอยู่เดิมจำนวน 4 ห้องเรียน ไม่ได้รับอนุมัติจากทางราชการ แต่โรงเรียนจะจัดหาเงินบริจาคไว้ต่อเติมชั้นล่าง จำนวน 2 ห้องเรียน งบประมาณสร้างรั้ว คอนกรีต สูง1.80 เมตร ยาว350 เมตร โรงเรียนไม่ได้รับอนุมัติงบประมาณ การรื้อถอนอาคารเรียนเก่าซึ่งเป็นอาคารแบบ ป.1 ช ขนาด 7 ห้องเรียน ที่ชำรุด 1 หลัง โรงเรียนได้รับอนุมัติให้รื้อถอนได้

3) อาคารประกอบ

โรงเรียนได้ขอจัดตั้งงบประมาณปี 2540 เป็นค่าก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์ แบบ สปช. 206/26 พื้นที่ 756 ตารางเมตร จำนวน 1 หลัง ส้วมแบบ สปช. 601 จำนวน 4 หลังจำนวน 16 ที่

ตามจำนวนความขาดแคลน อาคารอเนกประสงค์ที่เป็นแบบองค์การบริหารส่วน จังหวัดที่มีอยู่เดิม จะดำเนินการปรับปรุงยกพื้น และยกหลังคาให้สูงขึ้นจากเดิม เทพื้นคอนกรีตใหม่จะต่อเติมและ เทพื้น คอนกรีตโรงอาหาร

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนได้ขอจัดตั้งงบประมาณปี 2540 เป็นค่าก่อสร้างอาคาร อเนกประสงค์ แบบ สปช. 206/26 พื้นที่ 756 ตารางเมตร จำนวน 1 หลัง เพื่อรองรับการเปิดขยาย โอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และขอตั้งงบประมาณก่อสร้างส้วมแบบ สปช. 601/26 จำนวน 4 หลัง 16 ที่ เพื่อให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน แต่ไม่ได้รับงบประมาณการ ก่อสร้าง ทั้ง 2 รายการ อาคารอเนกประสงค์ที่เป็นแบบองค์การบริหารส่วนจังหวัดเดิม โรงเรียนได้จัดหา เงินบริจาคเพื่อดำเนินการปรับปรุงยกพื้นและยกหลังคาให้สูงขึ้นจากเดิม เทพื้นคอนกรีตใหม่ ได้ รับเงินบริจาคจำนวน 88,000 บาท จะต่อเติมและเทพื้นคอนกรีตโรงอาหารโดยการหาเงินได้รับ บริจาค จำนวน 35,000 บาท ห้องส้วมขออนุญาตรื้อถอนส้วมที่ใช้การไม่ได้ และไม่คุ้มกับการ ซ่อมแซม แต่ไม่ได้รับอนุมัติ

4) การจัดทำโรงเรียนและสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน

โรงเรียนจะดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซม ตกแต่งอาคารเรียน อาคารประกอบ ให้สวยงาม น่าอยู่ น่าเรียน โดยการดำเนินการหาสื่ออาคารเรียนใหม่ให้เป็นปัจจุบันตามนโยบาย จำนวน 3 หลัง

จากการประเมิน พบว่า งบประมาณได้รับการจัดสรรจากสำนักงานคณะกรรมการ การ ประถมศึกษาแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2539 จำนวน 5,400 บาท ปีงบประมาณ 2540 จำนวน 100,000 บาท เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับจัดสรรมีจำกัด เป็นงบประมาณในการจัดหาวัสดุ ร้อยละ 95 ค่าแรงงานได้รับจัดสรรร้อยละ 5 ของค่าวัสดุ แรงงานส่วนใหญ่ต้องอาศัยแรงงาน จากกรรมการโรงเรียนและคณะครู หรือเงินบริจาคจ้างแรงงาน วัสดุบางส่วนได้ขอบริจาคจาก บุคคลภายนอกและร้านค้าต่างๆ ได้แก่ สี อิฐ หิน ปูน ทราย

5) น้ำดื่ม น้ำใช้

โรงเรียนจะดำเนินการจัดหา น้ำดื่ม น้ำใช้ น้ำเพื่อการเกษตรของโรงเรียน สำหรับนักเรียน ได้ดื่มได้ใช้เพียงพอตลอดปี โรงเรียนจะวางท่อประปารอบบริเวณให้ทั่วถึง จัดหาแก๊ส น้ำดื่ม น้ำใช้ให้เพียงพอ

จากการประเมิน พบว่า การจัดหา น้ำดื่ม น้ำใช้ น้ำเพื่อการเกษตรของโรงเรียนสำหรับ นักเรียนได้ดื่มได้ใช้เพียงพอตลอดปี โรงเรียนจะวางท่อประปารอบบริเวณให้ทั่วถึงจัดหาแก๊ส น้ำดื่ม น้ำใช้ให้เพียงพอ และจะขุดสระและบ่อเลี้ยงปลา เพื่อกักเก็บน้ำเพื่อการเกษตรและเลี้ยงปลา โดย ใช้เงินบริจาค แรงงาน ขอความร่วมมือกำลังคนจากคณะครู นักการภารโรง และประชาชนในหมู่

บ้าน วัสดุอุปกรณ์ได้จากผู้ปกครองนักเรียน โดยใช้เงินบริจาคดำเนินการจัดหา ได้รับเงินบริจาค จำนวน 12,500 บาท

6) การสุขาภิบาล

โรงเรียนจะดำเนินการรักษาความสะอาด ความปลอดภัย มีการกำจัดขยะ มูลฝอย จัดหาถังขยะประจำห้องเรียน ทำห้องเรียนให้ไร้ฝุ่นละอองโดยการจัดระบบการจัดการให้เหมาะสม

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนจะดำเนินการรักษาความสะอาด ความปลอดภัย มีการกำจัดขยะมูลฝอย จัดหาถังขยะประจำห้องเรียน โดยใช้งบประมาณที่ได้รับจัดสรรเป็นค่าวัสดุ ประจำห้องเรียน ปีงบประมาณ 2539 และ ปี 2540 ปีละประมาณ 2,500 บาท คณะครูและนักเรียน จำนวน 700 คน ร่วมกันดำเนินการทำความสะอาดก่อนขึ้นเรียนทุกวัน วัสดุอุปกรณ์บางส่วนได้จากนักเรียนและผู้ปกครอง ได้แก่ ไม้กวาด ถังขยะ

4.1.2.2 ด้านการเร่งสร้างสภาพพร้อมของสถานศึกษา

1) ห้องเรียน

โรงเรียนจะจัดหาห้องเรียนเพิ่มเติม ให้มีความขาดแคลนน้อยที่สุดจะดำเนินการปรับปรุง ตกแต่งห้องเรียนให้มีสภาพที่ดีขึ้น การปรับปรุงซ่อมแซมตกแต่งห้องต่างๆ ให้สะอาด สวยงาม มีป้ายนิเทศ แผนภูมิ สื่อและอุปกรณ์อย่างเหมาะสม

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนจะจัดหาห้องเรียนเพิ่มเติม โดยการจัดหาเงินบริจาคมาดำเนินการต่อเติมชั้นล่างอาคารเรียนแบบ สปช.105/29 จำนวน 2 ห้องเรียน การปรับปรุงตกแต่งห้องเรียนให้มีสภาพที่ดีขึ้น การปรับปรุงซ่อมแซมตกแต่งห้องต่างๆ ให้สะอาด สวยงาม ให้ น้าอยู่ น้าเรียน จัดให้มีป้ายนิเทศ แผนภูมิ สื่อและอุปกรณ์อย่างเหมาะสม โดยใช้จากงบประมาณค่าวัสดุประจำห้องเรียน เงินอุดหนุนนักเรียนมัธยม ค่าวัสดุระดับก่อนประถมศึกษาของปีงบประมาณ 2539 และ 2540 ซึ่งได้รับจัดสรรจากทางราชการ ครูประจำชั้นและเด็กนักเรียน ช่วยกันปรับปรุงในส่วนการประดับตกแต่ง การจัดห้องเรียนให้สวยงามเหมาะสม การจัดหาป้ายประกาศ ป้ายนิเทศ แผนภูมิและอื่น ๆ ขอความร่วมมือกรรมการโรงเรียนและนักการภารโรงช่วยเกี่ยวกับการซ่อมแซม เพื่อให้ห้องเรียนอยู่ในสภาพใช้ได้ดี

2) ห้องสมุด

โรงเรียนมีห้องสมุดเอกเทศอยู่แล้ว จึงจะดำเนินการในส่วนของการปรับปรุง ตกแต่งจัดห้องสมุดให้เป็นสัดส่วน สวยงามและเหมาะสม จัดหาครุภัณฑ์และหนังสือเข้าห้องสมุดให้มากขึ้น

จากการประเมิน พบว่า การปรับปรุงตกแต่งจัดห้องสมุดให้เป็นสัดส่วน สวยงามและเหมาะสม จัดหาครุภัณฑ์และหนังสือเข้าห้องสมุดให้มากขึ้น โรงเรียนใช้เงินงบประมาณจากทาง

ราชการและเงินบริจาค สำหรับการจัดหาหนังสือเข้าห้องสมุดโรงเรียน ได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นค่าจัดหาหนังสือเข้าห้องสมุดโรงเรียน ปีงบประมาณ 2539 ระดับประถมศึกษา 3,200 บาท ระดับมัธยมศึกษาซึ่ง ได้รับอนุมัติให้เปิดทำการสอนมัธยมศึกษาตอนต้นในปีการศึกษา 2539จำนวน 3,000 บาท ปีงบประมาณ 2540 ระดับก่อนประถมศึกษา 5,000 บาท ระดับประถมศึกษา 7,000 บาท ระดับมัธยมศึกษา 5,000 บาท คณะครู นักเรียนช่วยกันดำเนินการปรับปรุง วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ได้จากงบประมาณของทางราชการและการบริจาคจากประชาชน ได้แก่ โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางหนังสือ

3) ห้องคอมพิวเตอร์

โรงเรียนจะดำเนินการปรับปรุงห้องเรียนให้เป็นห้องคอมพิวเตอร์ และจัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์สำหรับสอน

จากการประเมิน พบว่า การปรับปรุงห้องเรียนให้เป็นห้องคอมพิวเตอร์และจัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์สำหรับการสอน โรงเรียนได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2540 เป็นค่าปรับปรุงห้องเรียนให้เป็นห้องคอมพิวเตอร์จำนวน 44,910 บาท เป็นค่าจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์จำนวน 3 เครื่อง เป็นเงิน 200,000 บาท

4) ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์

โรงเรียนจะดำเนินการปรับปรุงห้องเรียนเป็นห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ สำหรับสอนและทดลองเกี่ยวกับชีววิทยาศาสตร์

จากการประเมิน พบว่า การดำเนินการปรับปรุงห้องเรียนเป็นห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ สำหรับสอนและทดลองเกี่ยวกับชีววิทยาศาสตร์ โรงเรียนจะใช้เงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในปีงบประมาณ 2540 เป็นค่าปรับปรุงห้องเรียนให้เป็นห้องวิทยาศาสตร์ จำนวน 39,990 บาท และเป็นค่าครุภัณฑ์ประกอบห้องวิทยาศาสตร์ จำนวน 100,000 บาท ค่าวัสดุ ปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ 10,000 บาท

5) ห้องปฏิบัติการทางภาษา

โรงเรียนจะดำเนินการปรับปรุงห้องเรียนเป็นห้องปฏิบัติการทางภาษา และหาครุภัณฑ์ประกอบ

จากการประเมิน พบว่า การปรับปรุงห้องเรียนเป็นห้องปฏิบัติการทางภาษา และจัดหาครุภัณฑ์ประกอบ โรงเรียนใช้เงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2539 เป็นค่าปรับปรุงห้องเรียนให้เป็นห้องปฏิบัติการทาง ภาษา จำนวน 62,500 บาท ค่าครุภัณฑ์ประกอบห้องปฏิบัติการทางภาษาจำนวน 285,000 บาท

6) ห้องแนะแนว

โรงเรียนจะปรับปรุงห้องแนะแนวสำหรับให้คำปรึกษานักเรียนที่มีปัญหา

จากการประเมิน พบว่า การปรับปรุงห้องแนะแนวสำหรับให้คำปรึกษานักเรียน รับจัดสรรงบประมาณค่าวัสดุสำหรับจัดกิจกรรมแนะแนวในปีงบประมาณ 2539 จำนวน 1,000 บาท ปีงบประมาณ 2540 จำนวน 4,000 บาท และหาเงินบริจาคปรับปรุงเพิ่มเติม คณะครู นักการภารโรง และนักเรียนช่วยกันดำเนินการปรับปรุง

7) ห้องพยาบาล

โรงเรียนจะปรับปรุงห้องพยาบาลให้เหมาะสม และจัดหาเวชภัณฑ์ปฐมพยาบาลให้เพียงพอ ให้สามารถให้บริการนักเรียนได้มากขึ้น

จากการประเมิน พบว่า การปรับปรุงห้องพยาบาลให้เหมาะสม และจัดหาเวชภัณฑ์ปฐมพยาบาลให้เพียงพอ โรงเรียนได้รับจัดสรรงบประมาณค่าวัสดุประจำห้องเรียน เวชภัณฑ์ปฐมพยาบาล ได้รับจัดสรรในปีงบประมาณ 2539 จำนวน 2 ชุด ๆ ละ 800 บาท ปีงบประมาณ 2540 จำนวน 2 ชุด ๆ ละ 700 บาท ค่าพาหนะในการเดินทางกรณีที่นักเรียนต้อง เดินทางไปรับการรักษาที่สถานพยาบาลปีงบประมาณ 2539 จำนวน 581 บาท ปีงบประมาณ 2540 จำนวน 587 บาท

8) สนามกีฬา

โรงเรียนจะบำรุงรักษาสถานมกีฬาให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้คืออยู่เสมอ เช่น สนามฟุตบอล วอลเลย์บอล ตะกร้อ แคร้บอล และจะจัดหาอุปกรณ์เกี่ยวกับการเล่นให้เพียงพอ

จากการประเมิน พบว่า การบำรุงรักษาสถานมกีฬาให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้คืออยู่เสมอ เช่น สนามฟุตบอล วอลเลย์บอล ตะกร้อ แคร้บอล และการจัดหาอุปกรณ์เกี่ยวกับการเล่นให้เพียงพอ โรงเรียนใช้งบประมาณค่าวัสดุประจำห้องเรียน เงินอุดหนุนนักเรียนมัธยม ค่าวัสดุระดับก่อนประถมศึกษาของปีงบประมาณ 2539 และปีงบประมาณ 2540 และงบประมาณค่าวัสดุกีฬาที่ได้รับจัดสรรในปีงบประมาณ 2540 จำนวน 1,000 บาท

9) ห้องพิเศษอื่นๆ

โรงเรียนจะดำเนินการปรับปรุงห้องพิเศษอื่นๆ ได้แก่ ห้องดนตรีนาฏศิลป์ ห้องกิจกรรม ห้องโสตทัศนูปกรณ์ ห้องจริยศึกษา ห้องสหกรณ์โรงเรียน ห้องศูนย์สื่อสาร ห้องธุรการ ห้องรวมสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน ให้เหมาะสมสวยงาม

จากการประเมิน พบว่า การปรับปรุงห้องพิเศษอื่นๆ ได้แก่ ห้องดนตรีนาฏศิลป์ ห้องกิจกรรม ห้องโสตทัศนูปกรณ์ ห้องจริยศึกษา ห้องสหกรณ์โรงเรียน ห้องศูนย์สื่อสาร ห้องธุรการ ห้องรวมสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนให้เหมาะสมสวยงาม โรงเรียนจะใช้เงิน งบประมาณจากเงินงบประมาณการจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ได้รับจัดสรร และวัสดุผลิตสื่อ การเรียนการ

สอน ปีงบประมาณ 2539 จำนวน 2,400 บาท ปีงบประมาณ 2540 จำนวน 2,000 บาท ในกรณีไม่มีห้องจะจัดแบ่งมุมห้องเรียนต่างๆ เพื่อปรับปรุงเป็นห้องพิเศษดังกล่าว

4.1.2.3 ด้านการจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนและหนังสือเรียนให้เพียงพอ

1) วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน

โรงเรียนจะจัดหาวัสดุอุปกรณ์ฝึกปฏิบัติ สอน สอบ สำหรับนักเรียนให้มากขึ้น และเพียงพอกับความขาดแคลน

จากการประเมิน พบว่า การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ฝึกปฏิบัติ สอน สอบ สำหรับ นักเรียนให้มากขึ้นและเพียงพอกับความขาดแคลน โรงเรียนได้รับจัดสรรงบประมาณค่าวัสดุ การศึกษาประจำห้องเรียนปีงบประมาณ 2539 ระดับก่อนประถมศึกษา 6,000 บาท ระดับประถมศึกษา 70,990 บาท เงินอุดหนุนนักเรียนระดับมัธยมศึกษา 16,905 บาท และปีงบประมาณ 2540 ระดับก่อนประถมศึกษา 18,135 บาท ระดับประถมศึกษา 128,380 บาท เงินอุดหนุนนักเรียนระดับมัธยมศึกษา 62,031 บาท

2) หนังสือเรียน

โรงเรียนจะจัดหาหนังสือ แบบเรียน สำหรับให้นักเรียนที่ขาดแคลนได้ขืมเรียนให้มากขึ้น และเพียงพอ การจัดหาสมุดดินสอแก่นักเรียน ได้รับจัดสรรสมุดดินสอปีงบประมาณ 2539 และปีงบประมาณ 2540

จากการประเมิน พบว่า การจัดหาหนังสือและแบบเรียนสำหรับให้นักเรียนที่ ขาดแคลนได้ขืมเรียน โรงเรียนได้รับจัดสรรงบประมาณเป็นค่าหนังสือแบบเรียน ปีงบประมาณ 2539 ระดับประถมศึกษาได้รับจัดสรรจำนวนร้อยละ 30 ของจำนวนนักเรียน ระดับมัธยมศึกษา 18,400 บาท ปีงบประมาณ 2540 ระดับประถมศึกษาได้รับจัดสรรจำนวนร้อยละ 30 ระดับมัธยมศึกษา 17,410 บาท การจัดหาสมุดดินสอแก่นักเรียน ได้รับจัดสรรสมุดดินสอปีงบประมาณ 2539 จำนวน 32 ชุด ปีงบประมาณ 2540 จำนวน 37 ชุดๆละ 120 บาท

3) ครูภัณฑ์

โรงเรียนจะจัดหาครุภัณฑ์ประจำห้องเรียนได้แก่ โต๊ะเก้าอี้นักเรียน โต๊ะเก้าอี้ครูให้เพียงพอ

จากการประเมิน พบว่า การจัดหาครุภัณฑ์ประจำห้องเรียน ได้แก่ โต๊ะเก้าอี้นักเรียน โต๊ะเก้าอี้ครูให้เพียงพอ ในปีงบประมาณ 2539 และปีงบประมาณ 2540 โรงเรียนไม่ได้รับจัดสรรค่าครุภัณฑ์ เนื่องจากกระทรวงได้มีนโยบายปฏิรูปการศึกษา และได้ปรับเปลี่ยนแผนการใช้งบประมาณไปจัดทำห้องปฏิบัติการทางภาษาสำหรับโรงเรียนที่เข้าโครงการปฏิรูปการศึกษา ในปี

งบประมาณ 2539 และต้องเป็นโรงเรียนที่เปิดขยายโอกาสทางการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้เปิดในปีการศึกษา 2539 เท่านั้น โรงเรียนรับงบประมาณจัดหาครุภัณฑ์โสตทัศนูปกรณ์ เช่น กล้องถ่ายภาพ กล้องถ่ายวิดีโอ โทรทัศน์ เครื่องฉายสไลด์ เทป จากงบประมาณพัฒนาตามข้อเสนอของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปีงบประมาณ 2539 จำนวน 40,000 บาท และ ได้รับจัดสรรงบประมาณสื่อประชาสัมพันธ์จากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2539 จำนวน 44,700 บาท

4) การบำรุงรักษา

โรงเรียนจะดำเนินการซ่อมแซม ครุภัณฑ์ สื่อและอุปกรณ์การศึกษาให้สามารถใช้การได้ดี จากการประเมิน พบว่า การดำเนินการซ่อมแซมครุภัณฑ์ สื่อและอุปกรณ์การศึกษา โรงเรียนได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในปีงบประมาณ 2539 ระดับประถมศึกษาจำนวน 2,280 บาท ระดับมัธยมศึกษาจำนวน 3,000 บาท และปีงบประมาณ 2540 ระดับประถมศึกษาจำนวน 2,280 บาท ระดับมัธยมศึกษาจำนวน 3,000 บาท จัดหาเงินบริจาคเพื่อการซ่อมแซมบำรุงรักษาเพิ่มเติม

4.1.2.4 การส่งเสริมให้ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

1) ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน

โรงเรียนจะดำเนินการให้ประชาชนในชุมชนได้เข้ามามีบทบาทในการบริหารโรงเรียนร่วมกับคณะครูมากขึ้น

จากการประเมิน พบว่า การให้ประชาชนในชุมชนได้เข้ามามีบทบาทในการบริหารโรงเรียนร่วมกับคณะครูมากขึ้น โดยผ่านทางกรรมการโรงเรียนที่แต่งตั้งมาจากประชาชน ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยกรรมการโรงเรียน พ.ศ. 2539 จำนวน 10 คน ให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบโรงเรียน จะสร้างจิตสำนึกในการเป็นเจ้าของโรงเรียนร่วมกัน เพื่อผลของการพัฒนาที่ยั่งยืนถาวร ให้กรรมการโรงเรียนมาร่วมกำหนดนโยบายของโรงเรียน ร่วมวางแผนพัฒนาโรงเรียน ให้มีการประชุมกรรมการโรงเรียนมากขึ้น ในการประชุมจะสร้างทัศนคติและความรู้สึกที่ดีให้เกิดขึ้นแก่กรรมการโรงเรียน ให้กรรมการโรงเรียนรู้สึกรับรู้ถึงความสำคัญต่อการพัฒนาโรงเรียน

2) ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ

โรงเรียนจะให้กรรมการโรงเรียนในฐานะตัวแทนชุมชนได้เข้ามามีบทบาทในการบริหารงบประมาณให้มากขึ้น

จากการประเมิน พบว่า การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณา รายละเอียด

ของการจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของรายการวัสดุครุภัณฑ์ ที่ดินสิ่งก่อสร้าง ตลอดจนการแสวงหาความร่วมมือในการจัดหาเงินงบประมาณสนับสนุนโรงเรียน และทุนการศึกษา การดำเนินการใช้งบประมาณปกติ

3) วิทยาการบุคคลภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น

โรงเรียนจะขอรับสนับสนุนวิทยาการบุคคลภายนอก และใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นช่วยการเรียนการสอน

จากการประเมิน พบว่า การขอรับการสนับสนุนวิทยาการบุคคลภายนอก โรงเรียนจะใช้เงินงบประมาณค่าวิทยาการบุคคลภายนอก ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการเป็นค่าตอบแทนสำหรับการสอน เพื่อสอนกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ

4) กิจกรรมร่วมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้

โรงเรียนจะดำเนินการให้มีกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมชุมชนในอันที่จะส่งเสริม การเรียนการสอน เช่น การศึกษาดูงาน การฝึกปฏิบัติงานตามสถานประกอบการในชุมชน

จากการประเมิน พบว่า การจัดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมชุมชนในอันที่จะส่งเสริมการเรียนการสอน การศึกษาดูงาน การฝึกปฏิบัติงาน ตามสถานประกอบการในชุมชน โรงเรียนใช้งบประมาณค่าวัสดุประจำห้องเรียน ค่าวัสดุประจำโรงเรียน และเงินอุดหนุนนักเรียนมัธยมศึกษา โดยขอความร่วมมือไปยังสถานประกอบการ

5) กิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

โรงเรียนจะจัดให้มีกิจกรรมสร้างสรรค์ร่วมกับชุมชน จัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อรณรงค์ และพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ การรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด การรณรงค์เกี่ยวกับความสะอาดในชุมชน การรณรงค์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

จากการประเมิน พบว่า การจัดให้มีกิจกรรมสร้างสรรค์ร่วมกับชุมชน จัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อรณรงค์และพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ การรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด การรณรงค์เกี่ยวกับความสะอาดในชุมชน การรณรงค์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โรงเรียนให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทร่วมกับโรงเรียนให้มากขึ้น โดยใช้งบประมาณที่ได้รับจัดสรรค่าวัสดุประจำห้องเรียน ค่าวัสดุประจำโรงเรียน และเงินอุดหนุนนักเรียนมัธยมศึกษาและเงินบริจาค กิจกรรมนันทนาการร่วมกับชุมชน เช่น ชุมนุมศิษย์เก่า งานสังสรรค์เพื่อสร้างความสัมพันธ์จะจัดให้มีมากขึ้นเพื่อการประชาสัมพันธ์ให้ทราบความก้าวหน้าในการพัฒนา

6) การจัดโรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการ

โรงเรียนจะได้มีการจัดสภาพโรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการของชุมชน และเป็นศูนย์บริการทางการศึกษา

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนได้ดำเนินการขออนุญาตเปิดขยายโอกาสทาง การศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้ครบทุกคน และโรงเรียนได้รับ อนุญาตให้เปิดขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษา การจัดให้โรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการ ของชุมชน และเป็นศูนย์บริการทางการศึกษาแก่ชุมชน โดยการเปิดโอกาสให้ชุมชนใช้อาคาร สถานที่ในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน

จากการประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input) ของโรงเรียน ก. พบว่า การที่จะดำเนินการ ปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นไปตามนโยบายปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา ถ้าพึ่งจะอาศัยเฉพาะเงิน งบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากทางราชการแค่เพียงอย่างเดียว คงเป็นไปได้ยาก ทางโรงเรียนจะ ต้องจัดหาทรัพยากรในการจัดการจากภายนอกมาช่วยสนับสนุน จึงจะสามารถดำเนินการได้สำเร็จ โดยหลักการของนโยบายปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการมุ่งที่จะให้ท้องถิ่น ได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาโรงเรียน รู้จัก เลี้ยงดูและแรงกายแรงใจตลอดทั้งทุนสนับสนุนในการปรับปรุง เพื่อจะได้รู้สึกถึงความเป็นเจ้าของ ร่วมกัน ทั้งนี้ ให้ผู้บริหารทุกระดับหากลยุทธ์ วิธีการที่เหมาะสมในการดำเนินการให้ท้องถิ่นเข้ามา มีบทบาทในการจัดการศึกษาให้มากที่สุด จากนั้นโยบายดังกล่าว ในการที่โรงเรียนจะดำเนินการ ปรับปรุงโรงเรียน จำเป็นต้องวิเคราะห์ถึงความสามารถและศักยภาพของโรงเรียนเอง วิเคราะห์ ศักยภาพของประชาชนในชุมชนว่า จะมีกำลังทรัพย์ในการสนับสนุนมากน้อยเพียงใด วิเคราะห์ ถึงความเป็นไปได้ของกิจกรรมงานและโครงการที่จะดำเนินการ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง กิจกรรมที่จะดำเนินการให้สนองนโยบายกับงบประมาณที่มีอยู่และที่คาดว่าจะจัดหามาได้ ตลอด ทั้งศึกษาวิธีการดำเนินงานที่เหมาะสม อันได้แก่ ที่มาของเงินหรืองบประมาณสนับสนุน กำลัง งานซึ่งอาจเป็นการช่วยแรงงาน หรือช่วยบริจาคเงินเป็นค่าแรงงาน การได้มาซึ่งวัสดุอุปกรณ์ใน การดำเนินงานจากแหล่งใดบ้าง มีวิธีการดำเนินงานอย่างไร โรงเรียนจึงได้มีจัดประชุมกรรมการ โรงเรียน และกำหนดแนวทางดำเนินงาน ดังนี้

1) ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและการทำโรงเรียนให้เป็นปัจจุบัน พบว่า การจัดทำแผนผัง ที่ตั้งอาคารเรียนอาคารประกอบและออกแบบปรับปรุงบริเวณโรงเรียนไว้ล่วงหน้า โรงเรียนต้อง ดำเนินการโดยการประชุมคณะกรรมการโรงเรียนวางแผนร่วมกัน มีค่าใช้จ่ายเพียงค่าวัสดุในการ จัดทำแผนและค่าอาหารจำนวน 1,200 บาท ได้รับงบประมาณก่อสร้างอาคารเรียนใหม่แบบ สปข. 105/29 ขนาด 4 ห้องเรียน จำนวน 1 หลัง การต่อเติมชั้นล่างอาคาร สปข. 105/29 เนื่องจากไม่ได้รับ อนุมัติงบประมาณจากทางราชการ โรงเรียนจะต้องหาเงินบริจาคต่อเติมจำนวน 2 ห้อง การรื้อถอน อาคารเรียนเก่าซึ่งเป็นอาคารแบบ ป. 1 ช. ขนาด 7 ห้องเรียนที่ชำรุด 1 หลัง สำนักงานการประมณ

ศึกษาจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการซื้อขายตามระเบียบ ฯ อาคารอเนกประสงค์ที่เป็นแบบองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่มีอยู่เดิมทำการยกกระดานพื้นและหลังคาให้สูงขึ้นจากเดิม เทพีนคอนกรีตใช้เงินบริจาคจำนวน 88,000 บาท เทพีนคอนกรีตโรงอาหารใช้เงินบริจาคจำนวน 35,000 บาท ช่างฝีมือและแรงงานจ้างบุคคลในชุมชนจำนวน 5 คนในราคารวันละ 100 บาทต่อคน คณะครูนักการภารโรงร่วมดำเนินการด้วย การปรับปรุงซ่อมแซม ตกแต่งอาคารเรียน อาคารประกอบ ให้สวยงาม การทาสีอาคารเรียนใหม่ จำนวน 3 หลัง การทำโรงเรียนให้เป็นปัจจุบันใช้เงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากทางราชการ ปีงบประมาณ 2539 จำนวน 5,400 บาท ปีงบประมาณ 2540 จำนวน 100,000 บาท แบ่งเป็นค่าจัดซื้อวัสดุในการซ่อมแซมอาคารเรียน 6 รายการ จำนวน 95,240 บาท ดังนี้ งานทาสีอาคารเรียน 3 หลัง อาคารอเนกประสงค์ 1 หลัง จำนวน 11,400 บาท เปลี่ยนบานหน้าต่าง 40 บาน 14,600 บาท เปลี่ยนประตูเหล็กม้วนอาคารอเนกประสงค์ 1 ชุด 15,000 บาท งานเทพีนคอนกรีตเสริมเหล็กพื้นที่ 278.52 ตารางเมตร 35,930 บาท งานทาสีอาคารแบบ ป. 1 ถ สูง 2 ชั้น ขนาด 8 ห้องเรียน 9,470 บาท งานเปลี่ยนรางน้ำยาว 73 เมตร 8,840 บาท ในขณะที่เป็น งบประมาณค่าจ้างแรงงาน 4,760 บาท คิดเป็นเงินค่าแรงงานร้อยละ 5 ของค่าวัสดุ ซึ่งหากดำเนินการตามปกติไม่สามารถที่จะดำเนินการได้ ต้องอาศัยการสนับสนุนด้านแรงงานจากคณะครู และประชาชนหรือบริจาคเงินค่าจ้างแรงงาน วัสดุบางส่วนขอบริจาคจากบุคคลภายนอก และร้านค้าต่างๆ ได้แก่ สี อิฐ หิน ปูน ทราย การปรับปรุงสภาพแวดล้อม ปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ จัดทำสวนหย่อมให้สวยงาม ร่มรื่น เหมาะสม ไม่มีงบประมาณจากทางราชการ ต้องจัดหาเงินบริจาคดำเนินการ จำนวน 2,000 บาท และเงินรายได้จากกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียน จำนวน 9,000 บาท วัสดุอุปกรณ์ เช่น อิฐ หิน ปูน ทราย การปลูกไม้ยืนต้นขอกกล้าไม้จากศูนย์เพาะชำกล้าไม้ทุ่งทอง อำเภอเชียงยืน จังหวัดกาฬสินธุ์ ใช้เงินค่าพาหนะ 2,800 บาท คณะครูและนักเรียน นักการภารโรงร่วมกันดำเนินการปรับปรุงตลอดแผน นำดินน้ำใช้ดำเนินการวางท่อประปา รอบบริเวณ ขุดสระและบ่อเลี้ยงปลา อาศัยกำลังคนได้จากคณะครู นักการภารโรงและประชาชนในหมู่บ้าน วัสดุอุปกรณ์จากผู้ปกครองนักเรียน ใช้เงินบริจาคดำเนินการจำนวนเงิน 12,500 บาท การรักษาความสะอาด ความปลอดภัยกำจัดขยะมูลฝอย การจัดหาถังขยะประจำห้องเรียน เน้นการจัดระบบการจัดการที่เหมาะสม ใช้งบประมาณที่ได้รับจัดสรรเป็นค่าวัสดุทำความสะอาด คณะครูและนักเรียนทุกคนร่วมกันดำเนินการ วัสดุอุปกรณ์ บางส่วนได้จากนักเรียนและผู้ปกครอง

2) ด้านการเร่งสร้างความพร้อมของสถานศึกษา พบว่า การซ่อมแซมปรับปรุงตกแต่งห้องเรียนให้สะอาดสวยงาม มีป้ายนิเทศแผนภูมิสื่อและอุปกรณ์ที่เหมาะสม ย้ายจากงบประมาณค่าวัสดุห้องเรียน เงินอุดหนุนนักเรียนมัธยม ค่าวัสดุระดับก่อนประถมศึกษาของปีงบประมาณ 2539 และ 2540 ซึ่งได้รับจัดสรรจากทางราชการโดยครูประจำชั้นและเด็กนักเรียนช่วยกัน ห้องสมุดเป็น

เอกเทศ จึงจะดำเนินการเฉพาะส่วนของการปรับปรุงตกแต่งจัด ห้องให้ ได้สัดส่วนเหมาะสมและ จัดหาครุภัณฑ์เพิ่มเติม โดยเงินบริจาค สำหรับการจัดหาหนังสือห้องสมุด ได้จากการจัดซื้อจากเงิน งบประมาณจากที่ได้รับจัดสรร วัสดุอุปกรณ์ครุภัณฑ์ได้จากงบประมาณของทางราชการและการบริจาค จากประชาชน ได้แก่ โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางหนังสือ การปรับปรุงห้องคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการ ทางวิทยาศาสตร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษา จัดจ้างเอกชนดำเนินการเอง เนื่องจากต้องใช้ช่างฝีมือ ผู้ชำนาญการ การจัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ ครุภัณฑ์ประกอบห้องวิทยาศาสตร์ ครุภัณฑ์ห้อง ปฏิบัติการทางภาษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดดำเนินการจัดซื้อให้ ห้องแนะแนวและห้อง พยาบาลคณะครูนักเรียนจะร่วมกันดำเนินการปรับปรุง สนามกีฬา เนื่องจากไม่มีงบประมาณจะ ดำเนินการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดี ห้องพิเศษอื่นๆ จะให้คณะครูและนักเรียนช่วยกัน ปรับปรุง

3) ด้านการจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนและหนังสือเรียนให้เพียงพอ พบว่า การจัดหา วัสดุฝึก สอน สอบ ได้จากการจัดซื้อตามระเบียบฯจากเงินงบประมาณค่าวัสดุการศึกษาประจำ ห้องเรียน เงินอุดหนุนนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ค่าวัสดุระดับก่อนประถมศึกษา หนังสือเรียน สมุดดินสอ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเป็นผู้จัดซื้อส่งมาให้ ตามสัดส่วนจำนวนนักเรียน ร้อยละ 30 ของจำนวนนักเรียน ส่วนระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนดำเนินการจัดซื้อจากเงินงบประมาณ ที่ได้รับจัดสรร ครุภัณฑ์ต่างๆ เนื่องจากกระทรวงได้มีนโยบายปฏิรูปการศึกษาเมื่อ เดือน ธันวาคม 2538 ได้มีการสั่งการให้หน่วยงานในสังกัดชะลอการจัดซื้อครุภัณฑ์ทุกประเภท เพื่อปรับเปลี่ยน แผนการใช้เงินงบประมาณ 2539 เพื่อการปฏิรูปการศึกษาทำให้โรงเรียนไม่ได้รับ งบประมาณค่า ครุภัณฑ์ทุกรายการ จะได้เฉพาะงบประมาณในส่วนของการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยม ศึกษาตอนต้นบางรายการที่จำเป็นเท่านั้น

4) การส่งเสริมให้ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน พบว่า การดำเนินงานในด้านนี้จะเป็นการขอความร่วมมือจากประชาชนในชุมชนเป็นส่วนใหญ่ การใช้เงิน ในการดำเนินงานมีน้อย การแต่งตั้งกรรมการโรงเรียนจากประชาชน ดำเนินการตามระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยกรรมการโรงเรียน พ.ศ. 2539โดยเจตนารมณ์ของนโยบายแล้วต้องการ ที่จะให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาโรงเรียน การบริหารงบประมาณจะต้องให้ กรรมการโรงเรียนในฐานะตัวแทนชุมชน ได้เข้ามามีบทบาทในการบริหารงบประมาณให้มากขึ้น การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างได้ให้กรรมการโรงเรียนให้เป็นกรรมการร่วมกับครู การแสวงหาความ ร่วมมือจากบุคคลภายนอก การเป็นวิทยากรพิเศษในการสอนของประชาชนในชุมชนโดยโรงเรียน จัดหาค่าตอบแทนให้ การจัดกิจกรรมศึกษาดูงานโดยขอความร่วมมือไปยังสถานประกอบการ การจัดให้มีกิจกรรมสร้างสรรค์ร่วมกันกับชุมชน โรงเรียนต้องดำเนินการให้เกิดขึ้นในโอกาสที่

เหมาะสม โดยจะต้องเจียดจ่ายจากงบประมาณที่มีอยู่ การจัดโรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการ โรงเรียนสามารถทำได้ในหลายรูปแบบตามความเหมาะสม

จากที่โรงเรียนได้เชิญประชุมคณะกรรมการโรงเรียน พบว่า ได้มีการวิเคราะห์ห้องความเป็นไปได้ของกิจกรรม / งาน / โครงการที่สนองนโยบายกับทรัพยากรที่มีอยู่และที่คาดว่าจะจัดหาได้และร่วมกันพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของโครงการ วิธีการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายของแต่ละโครงการร่วมกันได้แนวดำเนินงาน ดังนี้

1) จัดหาเงินบริจาคสนับสนุนทุกโครงการ ทั้งที่มีและไม่มีงบประมาณจากทางราชการ เพื่อเป็นค่าแรงงาน ค่าอาหาร และค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็น

2) จัดหาวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ โดยดำเนินการตามระเบียบฯของทางราชการในส่วน of เงินงบประมาณ และจัดหาครุภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์ จากเงินบริจาคของผู้มีจิตศรัทธา เพื่อเสริมทุกโครงการ

3) จัดเตรียมด้านกำลังคน แรงงาน โดยขอความร่วมมือด้านกำลังคนจากคณะครู นักเรียน และขอความร่วมมือจากประชาชนในชุมชน

4) จัดระบบการจัดการ วางแผนและมอบหมายงานตามความถนัดของแต่ละบุคคล โดยพิจารณาาร่วมกันทุกฝ่าย

5) การตัดสินใจในกิจกรรมต่างๆ ต้องให้กรรมการโรงเรียนพิจารณา และผู้ตัดสินใจร่วมกัน ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายในการพัฒนา กำหนดมาตรฐานคุณภาพของงาน กำหนดกิจกรรมที่จะปฏิบัติ การจัดหางบประมาณสนับสนุน การจัดหาวัสดุครุภัณฑ์ การแสวงหาความร่วมมือด้านกำลังคนและค่าใช้จ่ายที่จำเป็น โดยเฉพาะการกำหนดปฏิทินปฏิบัติงานร่วมกัน สำหรับโครงการที่ร่วมกันกำหนดในแผนปฏิรูปด้านโรงเรียนและสถานศึกษามี ดังนี้

- (1) โครงการปรับปรุงสวนเขตเมตตาธรรม
- (2) โครงการปรับปรุงสวนหย่อมน้ำพุ
- (3) โครงการปรับปรุงสวนพุทธธรรม
- (4) โครงการปรับปรุงสวนวิทยาศาสตร์
- (5) โครงการปรับปรุงห้องคหกรรม
- (6) โครงการจัดห้องปฏิบัติการทางภาษา
- (7) โครงการจัดห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์
- (8) โครงการปรับปรุงห้องคอมพิวเตอร์
- (9) โครงการปรับปรุงห้องดนตรี
- (10) โครงการปรับปรุงทาสื่อการเรียน

- (11) โครงการรักษาความสะอาดบริเวณ
- (12) โครงการการจัดสวัสดิการแก่บุคลากร
- (13) โครงการประชุมครู/อวยพรวันเกิด
- (14) ส่งเสริมการอ่านการใช้ห้องสมุด

4.1.3 กระบวนการดำเนินงาน (Process) ปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา

การดำเนินงานของโรงเรียน ก. เมื่อผู้บริหารโรงเรียนได้รับทราบนโยบายปฏิรูปการศึกษาจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแล้ว ได้ดำเนินการ ดังนี้

4.1.3.1 ขั้นเตรียมการ

- 1) โรงเรียนได้ประชุมคณะครูในโรงเรียน เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจในนโยบายปฏิรูปการศึกษา ระดมความคิดเห็น กำหนดแนวทาง กระบวนการ วิธีการร่วมกัน
- 2) โรงเรียนได้แต่งตั้งกรรมการโรงเรียนตามระเบียบฯ ประกอบด้วยครู 5 คน ผู้ปกครองนักเรียน 5 คน ผู้นำทางศาสนาและผู้นำท้องถิ่น 5 คน รวม 15 คน
- 3) เชิญประชุมคณะกรรมการโรงเรียน เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจในนโยบายปฏิรูปการศึกษา ร่วมกันวิเคราะห์ห้วงที่ประกอบ และกิจกรรมในการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา สภาพที่พึงประสงค์ โดยนำเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนดมาเป็นเกณฑ์การประเมิน
- 4) โรงเรียนได้แต่งตั้งคณะทำงานสำรวจสภาพปัจจุบันปัญหา จุดเด่น จุดด้อยความต้องการในการพัฒนา จัดทำประมาณการค่าใช้จ่ายในแต่ละกิจกรรม วิเคราะห์สภาพความพร้อมศักยภาพของโรงเรียน งบประมาณที่ทางราชการสนับสนุน ศักยภาพของครูและบุคลากรในชุมชน
- 5) โรงเรียนได้นำเสนอข้อมูล โดยจัดทำรายงานและการบรรยายต่อที่ประชุมกรรมการโรงเรียน ร่วมกันระดมความคิดเห็น จัดลำดับความสำคัญของปัญหา กำหนดแนวทางดำเนินงาน/โครงการ กำหนดแนวทางหางบประมาณและเงินสนับสนุนโครงการในส่วนองงบประมาณจากทางราชการ โรงเรียนได้จัดทำประมาณการค่าใช้จ่ายตามกรอบวงเงินที่ได้รับจัดสรรเสนอผ่านต้นสังกัด เพื่อขออนุมัติเงินประจำงวดไปยังสำนักงบประมาณ ส่วนเงินบริจาคตั้งคณะทำงาน ดำเนินการจัดหาตามแนวทางที่คณะกรรมการโรงเรียนกำหนด

4.1.3.2 ขั้นตอนการ

1) เมื่อได้รับอนุมัติเงินประจำงวดจากสำนักงบประมาณแล้ว โรงเรียนได้ ดำเนินการจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ตามระเบียบๆ และตามบัญชีรายละเอียดของเงินประจำงวด และจัดซื้อจัดจ้างตามที่คณะกรรมการโรงเรียนเห็นชอบสำหรับเงินนอกงบประมาณ

2) โรงเรียนลงมือปฏิบัติงานในระหว่าง วันที่ 1 เมษายน 2540 ถึงวันที่ 16 พฤษภาคม 2540 ซึ่งเป็นช่วงเวลาปิดภาคเรียน โดยมีคณะกรรมการโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ในหมู่บ้านที่ได้รับมอบหมาย ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันมาช่วยงานโดยปฏิบัติงานไปพร้อมๆ กัน ทุกโครงการ ดังนี้

ก. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและทำโรงเรียนให้เป็นปัจจุบัน

1) การจัดทำแผนผังอย่างเต็มรูปแบบ

โรงเรียนได้ดำเนินการจัดทำแผนผังที่ตั้งอาคารเรียน อาคารประกอบ และออกแบบปรับปรุงบริเวณโรงเรียนการปรับปรุงบริเวณโรงเรียน

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนได้เชิญคณะกรรมการโรงเรียนประชุมระดมความคิดวางแผนร่วมกัน เมื่อคณะกรรมการโรงเรียนได้เห็นชอบกำหนดตำแหน่งที่ตั้งอาคารเรียน อาคารประกอบและสิ่งก่อสร้างและกำหนดจุดปรับปรุงสวนหย่อมต่างๆ แล้ว คณะครูได้ร่วมกันจัดทำแผนผังเป็นรูปเล่ม

2) อาคารเรียน

การก่อสร้างอาคารเรียนใหม่เพิ่มเติมแบบ สปช. 105/29 จำนวน 1 หลัง ขนาด 4 ห้องเรียน การต่อชั้นล่างอาคารเรียนแบบ สปช. 105/29 จำนวน 2 ห้องเรียน ที่มีอยู่เดิมจำนวน 4 ห้องเรียน การรื้อถอนอาคารเรียนเก่าแบบ ป.1 ช. ขนาด 7 ห้องเรียนที่ชำรุด 1 หลัง

จากการประเมิน พบว่า การก่อสร้างอาคารเรียนใหม่เพิ่มเติมแบบ สปช. 105/29 จำนวน 1 หลัง ขนาด 4 ห้องเรียน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เป็นผู้ดำเนินการจัดจ้างบริษัทรับเหมา ก่อสร้างดำเนินการ โดยมอบให้ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ควบคุมงานก่อสร้างให้เป็นไปตามแบบรูป รายการก่อสร้าง การต่อชั้นล่างอาคารเรียนแบบ สปช. 105/29 ที่มีอยู่เดิม ต่อเติมจำนวน 2 ห้องเรียน โรงเรียนใช้เงินบริจาค และจ้างเหมาแรงงานประชาชนในชุมชนดำเนินการต่อเติม เนื่องจากต้องอาศัยช่างฝีมือและความชำนาญการ การรื้อถอนอาคารเรียนเก่าแบบ ป.1 ช. ขนาด 7 ห้องเรียน ที่ชำรุด 1 หลัง เพื่อใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างอาคารเรียนหลังใหม่ทดแทน สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเป็นผู้ดำเนินการซื้อขายส่งเป็นเงินรายได้แผ่นดิน

3) อาคารประกอบ

โรงเรียนไม่ได้รับอนุมัติงบประมาณเป็นค่าก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์ ส่วน จึงได้
ดำเนินการปรับปรุงอาคารอเนกประสงค์ที่เป็นแบบองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีอยู่เดิม โดยการ
ยกพื้นและยกหลังคาให้สูงขึ้นจากเดิม เทพื้นคอนกรีตและก่อฝาผนังรอบตัวอาคารใหม่ และเทพื้น
คอนกรีตโรงอาหาร

จากการประเมิน พบว่า การปรับปรุงยกพื้นยกหลังคาอาคารอเนกประสงค์ที่เป็นแบบ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีอยู่เดิม โรงเรียนได้ขอแรงช่างชาวบ้านยกพื้น ยกหลังคาให้สูง
จากเดิม 0.50 เมตร ให้ค่าตอบแทนวันละ 100 บาทต่อคน จำนวน 5 คน ส่วนการเทพื้น
คอนกรีตและก่อฝาผนังฉาบปูน ผู้ปกครองนักเรียนได้ผลิตเปลี่ยนหมุนเวียนกันมาดำเนินการ ครู
และนักการภารโรง ได้คอยให้ความช่วยเหลือในด้านแรงงาน โรงเรียนรับผิดชอบจัดหาอาหาร
เลี้ยง ใช้เงินที่ได้จากการบริจาค 88,600 บาท การเทพื้นคอนกรีตโรงอาหารดำเนินการโดยใช้
คอนกรีตผสมเสร็จ นักการภารโรงดำเนินการ คณะครูได้คอยให้ความช่วยเหลือ ผู้ปกครองของ
นักเรียนช่วยกันดำเนินการใช้เงินที่ได้รับบริจาค จำนวน 35,000 บาท

4) การจัดทำโรงเรียนและสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน

การปรับปรุงซ่อมแซม ตกแต่งอาคารเรียน อาคารประกอบให้สวยงาม น่าอยู่ น่าเรียน
โดยการดำเนินการทาสีใหม่ให้เป็นปัจจุบัน จำนวน 3 หลัง

จากการประเมิน พบว่า การปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเรียน อาคารประกอบ คณะครู
ผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 4 คน นักการภารโรงช่วยกันใช้ไม้กระดานซ่อมแซมพื้น และฝาผนัง
ให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ การทาสีอาคารเรียนแบบ ป.1 น ขนาด 12 ห้องเรียน แบบ ป.1 ข.
ขนาด 7 ห้องเรียน และอาคารอเนกประสงค์โรงเรียน ได้จ้างเหมาช่างจากประชาชนในชุมชน
จำนวน 4 คน ดำเนินการทาสีอาคาร เนื่องจากปริมาณของงานมีมากและต้องอาศัยช่างผู้ชำนาญการ
โดยที่ครู กรรมการโรงเรียน และนักการภารโรงเป็นผู้คอยช่วยเหลือเท่าที่จะทำได้

5) น้ำดื่ม น้ำใช้

การหาน้ำดื่ม น้ำใช้ น้ำเพื่อการเกษตรของโรงเรียน สำหรับนักเรียนได้ดื่มได้ใช้เพียงพอ
ตลอดปี โรงเรียนได้วางท่อประปารอบบริเวณให้ทั่วถึง จัดหาตู้กักน้ำดื่ม น้ำใช้ให้เพียงพอ

จากการประเมิน พบว่า การวางท่อประปารอบบริเวณโรงเรียน ติดตั้งตู้กักน้ำดื่ม น้ำใช้
ผู้ปกครองนักเรียนในชุมชนช่วยกันดำเนินการ คณะครู นักการภารโรงคอยให้ความช่วยเหลือ และ
การขุดลอกหนองน้ำของหมู่บ้านที่ดำเนินการก่อสร้างอาคารเรียนแบบ สปช. 105/29 ดำเนินการ
ขุดโดยใช้เครื่องจักรเนื่องจากต้องการนำดินไปถมพื้นที่ก่อสร้างอาคาร จึงทำให้โรงเรียนได้บ่อเลี้ยง
ปลาขนาดกว้าง 5 เมตร ยาว 95 เมตร ลึก 1.50 เมตร จำนวน 1 บ่อ

6) การสุขาภิบาล

การดำเนินการรักษาความสะอาด ความปลอดภัย มีการกำจัดขยะมูลฝอย จัดหาถังขยะประจำห้องเรียน ทำห้องเรียนให้ไร้ฝุ่นละออง

จากการประเมิน พบว่า การดำเนินการรักษาความสะอาด ความปลอดภัย มีการกำจัดขยะมูลฝอย จัดหาถังขยะประจำห้องเรียน คณะครูและนักเรียนร่วมกันดำเนินการทำความสะอาดก่อนขึ้นเรียนทุกวัน

ข. การเร่งสร้างความพร้อมของสถานศึกษา

1) ห้องเรียน

การจัดหาห้องเรียนเพิ่มเติม ให้ขาดแคลนน้อยที่สุด การดำเนินการปรับปรุง ตกแต่งห้องเรียนให้มีสภาพที่ดีขึ้น การปรับปรุงซ่อมแซมตกแต่งห้องต่าง ๆ ให้สะอาด สวยงาม มีป้ายนิเทศ แผนภูมิ สื่อและอุปกรณ์

จากการประเมิน พบว่า การจัดหาห้องเรียนเพิ่มเติม โรงเรียนได้ต่อเติมห้องเรียนโดยการจัดหาเงินบริจาคมาดำเนินการต่อเติมชั้นล่างของอาคารแบบ สปช. 105/29 จำนวน 2 ห้อง การปรับปรุงตกแต่งห้องเรียนให้มีสภาพที่ดีขึ้น การปรับปรุงซ่อมแซมตกแต่งห้องเรียนให้สะอาด สวยงาม ให้น่าอยู่น่าเรียน จัดให้มีป้ายนิเทศ แผนภูมิ สื่อและอุปกรณ์ ครูประจำชั้นและนักเรียนช่วยกันปรับปรุง การซ่อมแซมเพื่อให้ห้องเรียนอยู่ในสภาพใช้การได้ดี ผู้ปกครองนักเรียน กรรมการโรงเรียน คณะครู และนักการภารโรงช่วยกันซ่อมแซม

2) ห้องสมุด

การปรับปรุงตกแต่งจัดห้องสมุดให้เป็นสัดส่วน สวยงาม และเหมาะสม จัดหาครุภัณฑ์และหนังสือเข้าห้องสมุด

จากการประเมิน พบว่า การปรับปรุงตกแต่งจัดห้องสมุดให้เป็นสัดส่วน สวยงามและเหมาะสม จัดหาครุภัณฑ์และหนังสือเข้าห้องสมุด คณะครูนักเรียนช่วยกันดำเนินการ ปรับปรุง ตกแต่ง โดยวัสดุอุปกรณ์ครุภัณฑ์ได้จากการจัดซื้อจากเงินงบประมาณของทางราชการ และการบริจาคจากประชาชน ได้แก่ โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางหนังสือ

3) ห้องคอมพิวเตอร์

การปรับปรุงห้องเรียนให้เป็นห้องคอมพิวเตอร์ และจัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์สำหรับสอน

จากการประเมิน พบว่า การปรับปรุงห้องเรียนให้เป็นห้องคอมพิวเตอร์ และจัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์สำหรับสอน โรงเรียนได้จัดจ้างบุคคลภายนอกดำเนินการปรับปรุงให้ เนื่อง

จากต้องใช้เวลาที่มีฝีมือและชำนาญการ ส่วนการจัดซื้อครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์สำนักงาน การประเมินศึกษาจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการจัดซื้อส่งมาให้ คณะครูได้ตกแต่งเพิ่มเติมให้มีบรรยากาศที่สวยงาม

4) ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์

การปรับปรุงห้องเรียนเป็นห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ สำหรับสอนและทดลองเกี่ยวกับวิชาวิทยาศาสตร์

จากการประเมิน พบว่า การดำเนินการปรับปรุงห้องเรียนเป็นห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ สำหรับสอนและทดลองเกี่ยวกับวิชาวิทยาศาสตร์ โรงเรียนได้จัดจ้างบุคคลภายนอกดำเนินการปรับปรุงให้เนื่องจากต้องใช้เวลาที่มีฝีมือที่ชำนาญการ ส่วนการจัดซื้อครุภัณฑ์ทางวิทยาศาสตร์ สำนักงานการประเมินศึกษาอำเภอเป็นผู้ดำเนินการจัดซื้อส่งมาให้ คณะครูได้ตกแต่งเพิ่มเติมให้มีบรรยากาศที่สวยงาม

5) ห้องปฏิบัติการทางภาษา

การปรับปรุงห้องเรียนเป็นห้องปฏิบัติการทางภาษา และจัดหาครุภัณฑ์ประกอบ ห้องปฏิบัติการทางภาษา

จากการประเมิน พบว่า การปรับปรุงห้องเรียนเป็นห้องปฏิบัติการทางภาษา และจัดหาครุภัณฑ์ประกอบ โรงเรียนได้จัดจ้างบุคคลภายนอกดำเนินการปรับปรุงให้เนื่องจากต้องใช้เวลาที่มีฝีมือและชำนาญการ ส่วนการจัดซื้อครุภัณฑ์ประกอบสำนักงานการประเมินศึกษาจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการจัดซื้อส่งมาให้ คณะครู ได้ตกแต่งเพิ่มเติมให้มีบรรยากาศที่สวยงามยิ่งขึ้น

6) ห้องแนะแนว

การปรับปรุงห้องแนะแนว สำหรับให้คำปรึกษาคณะนักเรียนที่มีปัญหา

จากการประเมิน พบว่า การปรับปรุงห้องแนะแนว โดยการจัดแบ่งห้องพักครูเป็นมุมแนะแนว คณะครู นักการภารโรง และนักเรียนช่วยกันดำเนินการปรับปรุง โดยการดำเนินการปรับปรุงเป็นประจำตลอดเวลาเมื่อมีโอกาส

7) ห้องพยาบาล

การปรับปรุงห้องพยาบาลให้เหมาะสม และจัดหาเวชภัณฑ์ปฐมพยาบาลให้เพียงพอ ให้สามารถให้บริการนักเรียนได้มากยิ่งขึ้น

จากการประเมิน พบว่า การปรับปรุงห้องพยาบาล คณะครู นักการภารโรง และนักเรียนช่วยกันดำเนินการปรับปรุง จัดหาครุภัณฑ์ เคียงพยาบาล ตู้ยา โดยการดำเนินการปรับปรุงเป็นประจำตลอดเวลาเมื่อมีโอกาส ส่วนการจัดหาเวชภัณฑ์ปฐมพยาบาล โรงเรียนจัดซื้อจากงบประมาณค่าวัสดุประจำห้องเรียน

8) สนามกีฬา

การปรับปรุงสนามกีฬาให้อยู่ในสภาพใช้การได้ดีอยู่เสมอ ได้แก่ สนามฟุตบอล วอลเลย์บอล ตะกร้อ แร้งบอล และจะจัดหาอุปกรณ์เกี่ยวกับการเล่นให้เพียงพอ

จากการประเมิน พบว่า การบำรุงรักษาสถานกีฬาให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดี อยู่เสมอ เช่น สนามฟุตบอล วอลเลย์บอล ตะกร้อ แร้งบอล คณะครู นักการภารโรง และ นักเรียน ช่วยกันดำเนินการบำรุงรักษา การจัดหาอุปกรณ์เกี่ยวกับการให้เพียงพอ โรงเรียนได้จัดซื้อจากเงิน งบประมาณค่าวัสดุประจำห้องเรียน เงินอุดหนุนนักเรียนมัธยม ค่าวัสดุระดับก่อนประถมศึกษา

9) ห้องพิเศษอื่น ๆ

การปรับปรุงห้องพิเศษอื่น ๆ ได้แก่ ห้องดนตรีนาฏศิลป์ ห้องกหกร ห้องโสตทัศนูปกรณ์ ห้องจริยศึกษา ห้องสหกรณ์โรงเรียน ห้องศูนย์สื่อสาร ห้องธุรการ ห้องรวมสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน

จากการประเมิน พบว่า การปรับปรุงห้องพิเศษอื่น ๆ ได้แก่ ห้องดนตรีนาฏศิลป์ ห้องกหกรรม ห้องโสตทัศนูปกรณ์ ห้องจริยศึกษา ห้องสหกรณ์โรงเรียน ห้องศูนย์สื่อสาร ห้องธุรการ ห้องรวมสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน คณะครู นักการภารโรง และนักเรียนช่วยกัน ดำเนินการ โดยแบ่งจัดตามห้องเรียนต่าง ๆ เท่าที่จะสามารถจัดทำได้ตามศักยภาพ และแต่งตั้ง ให้ครูรับผิดชอบ

ก. การจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนและหนังสือเรียนให้เพียงพอ

1) วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน

การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ฝึกปฏิบัติ สอน สอบ สำหรับนักเรียนให้มากขึ้นและเพียงพอ กับความต้องการ

จากการประเมิน พบว่า การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ฝึกปฏิบัติ สอน สอบ สำหรับ นักเรียน โรงเรียนได้ดำเนินการจัดซื้อจากเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรเอง และได้รับบริจาค จากผู้มีจิต ศรัทธา ร้านค้า ในโอกาสต่าง ๆ อีกจำนวนหนึ่ง

2) หนังสือเรียน

การจัดหาหนังสือ แบบเรียน สำหรับให้นักเรียนที่ขาดแคลนได้ยืมเรียนให้มากขึ้นและเพียงพอ การจัดหาสมุดดินสอแก่นักเรียน

จากการประเมิน พบว่า การจัดหาหนังสือ แบบเรียน สำหรับให้นักเรียนที่ ขาดแคลน ได้ยืมเรียน หนังสือแบบเรียนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนดำเนินการจัดซื้อจากเงิน งบประมาณที่ได้รับจัดสรรเอง สำหรับหนังสือแบบเรียนระดับประถมศึกษาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

เป็นผู้จัดซื้อส่งมาให้ และได้เก็บคืนจากนักเรียนเก่าที่เลื่อนชั้นสูงขึ้น และยังได้มีการซ่อมแซมหนังสือเก่าอีกบางส่วนเพื่อให้เพียงพอ

3) ครุภัณฑ์

การจัดหาครุภัณฑ์ประจำห้องเรียน ได้แก่ โต๊ะเก้าอี้นักเรียน โต๊ะ เก้าอี้ครู ให้เพียงพอจากการประเมิน พบว่า การจัดหาครุภัณฑ์ประจำห้องเรียน ได้แก่ โต๊ะ เก้าอี้ นักเรียนโรงเรียนไม่ได้ดำเนินการจัดซื้อ เนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการได้เปลี่ยนแปลงรายการใช้เงินงบประมาณเพื่อการปฏิรูปการศึกษา โรงเรียนได้ดำเนินการจัดซื้อเฉพาะในส่วนของงบประมาณพัฒนาตามข้อเสนอของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพื่อจัดหาครุภัณฑ์โสตทัศนูปกรณ์ ได้แก่ กล้องถ่ายภาพ กล้องถ่ายวีดีโอ โทรทัศน์ เครื่องฉายสไลด์ เทป และงบประมาณสื่อประชาสัมพันธ์จากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อการเปิดขยายโอกาสทางการศึกษาเท่านั้น และยังได้จากการบริจาคของผู้ปกครองในโอกาสต่าง ๆ อีกจำนวนหนึ่ง

4) การบำรุงรักษา

การดำเนินการซ่อมแซมครุภัณฑ์ สื่อและอุปกรณ์การศึกษาให้สามารถใช้งานได้ดีจากการประเมิน พบว่า การดำเนินการซ่อมแซมครุภัณฑ์ สื่อและอุปกรณ์ การศึกษา โรงเรียนได้ดำเนินการจัดจ้างจากเงินงบประมาณ ที่ได้รับจัดสรรจากสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และจัดหาเงินบริจาคเพื่อการซ่อมแซมบำรุงรักษา เพิ่มเติม ในส่วนที่สามารถซ่อมแซมได้เอง นักการภารโรงดำเนินการซ่อมบำรุง

ง. การส่งเสริมให้ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

1) ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน

การให้ประชาชนในชุมชนได้เข้ามามีบทบาทในการบริหารโรงเรียนร่วมกับคณะครูมากขึ้นจากการประเมิน พบว่า การให้ประชาชนในชุมชนได้เข้ามามีบทบาทในการบริหารโรงเรียนร่วมกับคณะครูมากขึ้น โรงเรียนแต่งตั้งกรรมการโรงเรียนจากประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบโรงเรียน กำหนดนโยบายของโรงเรียน ร่วมวางแผนพัฒนาโรงเรียน ได้จัดให้มีการประชุมกรรมการโรงเรียนทุกชั้นตอนของการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา กรรมการโรงเรียนรู้สึกตัวเองมีความสำคัญต่อการพัฒนาโรงเรียน

2) ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ

การให้กรรมการโรงเรียนในฐานะตัวแทนชุมชนได้เข้ามามีบทบาทในการบริหารงบประมาณให้มากขึ้น

จากการประเมิน พบว่า การให้กรรมการโรงเรียนในฐานะตัวแทนชุมชนได้เข้ามามี

บทบาทในการบริหารงบประมาณให้มากขึ้น โรงเรียนได้ให้กรรมการโรงเรียนร่วมพิจารณารายละเอียดของการจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของรายการวัสดุครุภัณฑ์ ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และร่วมแสวงหาความร่วมมือในการจัดหาเงินงบประมาณสนับสนุนโรงเรียนและทุนการศึกษา

3) วิทยาการบุคคลภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น

การสนับสนุนวิทยาการบุคคลภายนอก และใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นช่วยการเรียนการสอน

จากการประเมิน พบว่า การขอรับสนับสนุนวิทยาการบุคคลภายนอก โรงเรียนได้จัดทำแผนใช้เงินงบประมาณค่าวิทยาการบุคคลภายนอกที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ เชิญวิทยากรมาทำการสอนวิชาในกลุ่มงานและพื้นที่อาชีพ ให้ค่าตอบแทนชั่วโมงละ 150 บาท

4) กิจกรรมร่วมเพื่อส่งเสริมการเรียน

โรงเรียนจะดำเนินจัดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมชุมชนในอันที่จะส่งเสริม การเรียนการสอน เช่น การไปศึกษาดูงาน การฝึกปฏิบัติงานตามสถานประกอบการในชุมชน

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนจะดำเนินจัดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมชุมชนในอันที่จะส่งเสริมการเรียนการสอน เช่น การไปศึกษาดูงาน การฝึกปฏิบัติงานตามสถานประกอบการในชุมชน โรงเรียนใช้งบประมาณค่าวัสดุประจำห้องเรียน ค่าวัสดุประจำโรงเรียน และเงินอุดหนุนนักเรียนมัธยมศึกษา โดยขอความร่วมมือไปยังสถานประกอบการ และจัดให้นักเรียนได้ไปทัศนศึกษาดูงาน

5) กิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

โรงเรียนจะจัดให้มีกิจกรรมร่วมกับชุมชน จัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อรณรงค์และพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ การรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด การรณรงค์เกี่ยวกับความสะอาดในชุมชน การรณรงค์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

จากการประเมิน พบว่า การจัดให้มีกิจกรรมสร้างสรรค์ร่วมกับชุมชน เพื่อรณรงค์และพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ การรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด การรณรงค์เกี่ยวกับความสะอาด ในชุมชน การรณรงค์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โรงเรียนได้เชิญชวนประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในชุมชนเข้ามาร่วมรณรงค์กับทางโรงเรียน โดยใช้งบประมาณที่ได้รับจัดสรรค่าวัสดุประจำห้องเรียน ค่าวัสดุประจำโรงเรียน เงินอุดหนุนนักเรียนมัธยมศึกษาและเงินบริจาคกิจกรรมนันทนาการร่วมกับชุมชน ได้แก่ ชุมนุมศิษย์เก่า งานสังสรรค์เพื่อสร้างความสัมพันธ์ในงานเทศกาลต่าง ๆ และได้จัดให้มีมากขึ้นเพื่อการประชาสัมพันธ์ให้ทราบความก้าวหน้าในการพัฒนา

6) การจัดโรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการ

โรงเรียนจะเปิดขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและระดับอนุบาลอายุ 3 ขวบ

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนดำเนินการเปิดขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในปีการศึกษา 2539 เพื่อโอกาสในการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้ครบทุกคน การจัดให้โรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการของชุมชนและเป็นศูนย์บริการทางการศึกษาแก่ชุมชน ได้เปิดโอกาสให้ชุมชนใช้อาคารสถานที่ในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน และอำนวยความสะดวกในทุก ๆ เรื่องที่มีการขอความร่วมมือ

4.1.4 ผลของการดำเนินงาน (Product) ปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา

จากสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการปฏิรูปการสนับสนุนปัจจัยเบื้องต้น ซึ่งได้จากงบประมาณของทางราชการ การจัดหาเงินบริจาค การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อใช้ในการดำเนินงานปรับปรุงโรงเรียนในแต่ละด้าน มีผลของการดำเนินงานปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา ดังนี้

4.1.4.1 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและการทำโรงเรียนให้เป็นปัจจุบัน

1) การจัดทำแผนผังอย่างเต็มรูปแบบ

การจัดทำแผนผังที่ตั้งอาคารเรียน อาคารประกอบ และออกแบบปรับปรุงบริเวณโรงเรียน

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนได้ดำเนินการจัดทำแผนผังที่ตั้งอาคารเรียน อาคารประกอบ โดยคณะกรรมการโรงเรียนร่วมกันประชุมระดมความคิดวางแผนกำหนดจุดที่ตั้งอาคารเรียน อาคารประกอบ และส่วนประกอบอื่นๆ โดยคำนึงถึงความเติบโตของโรงเรียนในอนาคต ซึ่งในขณะนี้ได้รับอนุมัติให้เปิดขยายโอกาสทางการศึกษา รับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ชั้นละ 1 ห้องเรียน จำเป็นต้องวางแผนผังที่ตั้งอาคารเรียนไว้อย่างเหมาะสมลงตัว และจัดทำเป็นเอกสารไว้เป็นหลักฐาน ผลการดำเนินการอยู่ในระดับดีมาก

2) อาคารเรียน

อาคารเรียน ได้แก่ การก่อสร้างอาคารเรียนใหม่แบบ สปช. 105/29 เป็นอาคาร 2 ชั้น 4 ห้องเรียน อาคารเรียนต่อเติมชั้นล่างอาคารแบบ สปช. 105/29 จำนวน 2 ห้องเรียน

จากการประเมิน พบว่า การก่อสร้างอาคารเรียนใหม่ แบบ สปช. 105/29 เป็นอาคาร 2 ชั้น 4 ห้องเรียน ได้ถูกลงเสาเข็มต่อเติมชั้นล่างได้ในอนาคต ได้มีการดำเนินการก่อสร้างเรียบร้อยแล้ว มีการตกแต่งอย่างสวยงามเหมาะสม อาคารเรียนต่อเติมชั้นล่างอาคารแบบ สปช. 105/29 จำนวน 2 ห้องเรียนได้จัดหาเงินบริจาคเนื่องจากไม่ได้รับงบประมาณต่อเติมจากทางราชการเป็นเงิน 88,600

บาท การดำเนินการต่อเติมเป็นไปด้วยความเรียบร้อย โรงเรียนได้ปรับปรุงเป็นห้องงานอาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนต้น งานตัดเย็บเสื้อผ้า งานคหกรรม จัดตกแต่งได้สวยงาม และเอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนดีมาก การจัดตกแต่งเหมาะสม ได้ดำเนินรื้อถอนอาคารเรียนแบบ ป.1 ช. สูง 1 ชั้น ขนาด 7 ห้องเรียน 1 หลัง เป็นการรื้อขายนำเงินส่งราชได้แผ่นดิน ผลการดำเนินการอยู่ในระดับดีที่สุด

3) อาคารประกอบ

อาคารอเนกประสงค์แบบองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปรับปรุงยกพื้นขึ้นอีก 0.50 เมตร ขกระดับหลังคาให้สูงขึ้นจากเดิม เทพื้นคอนกรีตใหม่ ทาสีใหม่

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนได้มีการปรับปรุงยกพื้น ขกระดับหลังคาอาคารอเนกประสงค์แบบองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้สูงขึ้นจากเดิมอีก 0.50 เมตร เทพื้นคอนกรีตใหม่ ทาสีใหม่ โดยการจัดหาเงินบริจาคจำนวน 88,000 บาท ปรับปรุงให้เป็นห้องดนตรี นาฏศิลป์ และวัฒนธรรม ปรับปรุงตกแต่งสวยงาม มีสื่ออุปกรณ์เกี่ยวกับการสอนดนตรี นาฏศิลป์และวัฒนธรรม ครบ จัดได้สะอาด สวยงาม โรงอาหารเทพื้นคอนกรีตใหม่ ส้วมมีการทาสีใหม่ สะอาดปลอดภัย ผลการดำเนินการอยู่ในระดับดีที่สุด

4) การจัดทำโรงเรียนและสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน

การปรับปรุง ซ่อมแซมตกแต่งอาคารเรียน อาคารประกอบ ให้สวยงาม น่าอยู่ น่าเรียน ทาสีใหม่ให้เป็น ปัจจุบัน

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนได้ปรับปรุงซ่อมแซมตกแต่งอาคารเรียน อาคารประกอบ ให้สวยงาม น่าอยู่ น่าเรียน ทาสีอาคารเรียน อาคารประกอบใหม่ให้เป็นปัจจุบัน จำนวน 3 หลัง คือ อาคารแบบ ป. 1 จ สูง 2 ชั้น ขนาด 12 ห้องเรียน แบบ ป. 1 ช สูง 1 ชั้น ขนาด 7 ห้องเรียน อาคารอเนกประสงค์แบบองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ปรับปรุงใหม่ โรงเรียนได้ปรับปรุงสภาพแวดล้อม ได้ปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ จัดทำสวนหย่อม สวนพุทธธรรม สวนวิทยาศาสตร์ ได้มีการรณรงค์อนุรักษ์ธรรมชาติ อนุรักษ์สวนป่าโรงเรียน และมี การปลูกไม้ยืนต้น เพื่อปลูกฝังค่านิยมที่ดี โรงเรียนได้รับการสนับสนุนกล้าไม้จากศูนย์เพาะพันธุ์กล้าไม้ทุ่งทองอำเภอเขียงป็น จังหวัดมหาสารคาม จำนวนเงิน 2,500 บาท จากสโมสรโรดาร์ขอนแก่น จำนวนเงิน 1,500 บาท สนามเด็กเล่น ถนนคอนกรีตทางเข้าทั้ง 2 ด้าน กว้าง 5 เมตร ยาว 180 เมตร สภาพสวยงาม ร่มรื่นเหมาะสม โดยได้รับเงินบริจาค พระครูปริยัติวิราทร จำนวน 2,000 บาท และจากกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียน จำนวน 9,000 บาท และกรรมการโรงเรียนจัดหา 78,000 บาท ครู นักการภารโรง นักเรียน จำนวน 30 คนได้รับวัสดุอุปกรณ์จากการบริจาคได้แก่ อิฐ หิน ปูน ทราย พันธุ์ไม้คิดเป็นเงิน 2,800 บาท ผลการดำเนินการอยู่ในระดับดีที่สุด

5) น้ำดื่มน้ำใช้

การจัดหาน้ำดื่มน้ำใช้ น้ำเพื่อการเกษตรในโรงเรียน

จากการประเมิน พบว่า ทางโรงเรียนได้มีการวางท่อประปารอบบริเวณอย่างทั่วถึงมี มีถึงน้ำเป็นอาคารละ 1 ที่ น้ำใช้ น้ำ เพื่อการเกษตรของโรงเรียนได้ขุดบ่อเลี้ยงปลาขนาดกว้าง 5 เมตร ยาว 90 เมตร ลึก 1.50 เมตร โดยขุดเรียงขนานตามรั้วด้านหน้าโรงเรียน 1 บ่อ เพื่อบรรเทาความขาดแคลน ผลการดำเนินการอยู่ในระดับพอใช้

6) การสุขาภิบาล

การรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน อาคารสถานที่ และความปลอดภัย

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนได้มีการรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน อาคารสถานที่ และความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง โดยครูและนักเรียนจัดระบบเวรทำความสะอาด และแบ่งเขตรับผิดชอบอย่างชัดเจน มีถังขยะทุกห้องเรียน มีการกำจัดขยะมูลฝอยโดยการกำหนดจุดเผาขยะอย่างเป็นที่เป็นทาง แต่ยังไม่มียาฆ่าแมลง ห้องน้ำห้องส้วมมีการทาสีปรับปรุงใหม่ และได้มีการรักษาความสะอาด โดยการตั้งเวรนักเรียนรับผิดชอบในการรักษาดูแล เขียนคำขวัญรณรงค์รักษาความสะอาดคิดไว้อย่างเหมาะสม สวยงาม ผลการดำเนินการอยู่ในระดับดีที่สุด

4.1.4.2 ด้านการเร่งสร้างความพร้อมของสถานศึกษา

1) ห้องเรียน

การปรับปรุงตกแต่งห้องเรียนให้มีสภาพที่ดีขึ้น

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนได้มีการปรับปรุงตกแต่งห้องเรียนให้มีสภาพที่ดีขึ้น มีสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน แผ่นป้ายนิเทศ แผนภูมิ มุมหนังสือ จำนวนมากเพียงพอต่อการสอน ห้องเรียนแต่ละห้อง มีครูภัณฑ์โต๊ะครูปูด้วยผ้าจับสลับสวยงาม มีโต๊ะหมู่บูชา พระบรมฉายาลักษณ์ มีมุมสื่ออุปกรณ์ มุมหนังสือ ห้องงานอาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ห้องงานตัดเย็บเสื้อผ้ามีครูภัณฑ์การตัดเย็บ จักรเย็บผ้าครบ ห้องงานคหกรรมมีครูภัณฑ์เกี่ยวกับการทำอาหาร พร้อมจัดอยู่ในห้องเดียวกัน จัดตกแต่งได้สวยงาม ห้องดนตรี นาฏศิลป์ และวัฒนธรรม ปรับปรุงตกแต่ง มีสื่ออุปกรณ์เกี่ยวกับการสอนห้องดนตรี นาฏศิลป์ และวัฒนธรรมครบครัน สวยงาม ผลการดำเนินการอยู่ในระดับดีที่สุด

2) ห้องสมุด

การปรับปรุงตกแต่งห้องสมุดให้สะอาด สวยงาม เหมาะสม

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนได้ปรับปรุงตกแต่งห้องสมุดเอกเทศ ให้สะอาด สวยงาม เหมาะสม จัดหาครูภัณฑ์ ตู้หนังสือ ชั้นวางหนังสือ โดยเงินบริจาคจากบุคคลภายนอก

โรงเรียน ได้ดำเนินการจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด โดยดำเนินการตามระเบียบของทางราชการ โรงเรียนได้รับจัดสรรเงินค่าหนังสือเข้าห้องสมุดปีงบประมาณ 2539 ระดับประถมศึกษา 3,200 บาท ระดับมัธยมศึกษาซึ่งได้รับอนุมัติให้เปิดทำการสอนมัธยมศึกษาตอนต้น ในปีการศึกษา 2539 จำนวน 3,000 บาท ปีงบประมาณ 2540 ระดับประถมศึกษา 7,000 บาท ระดับมัธยมศึกษา 5,000 บาท ได้จัดตกแต่ง จัดหมวดหมู่หนังสือ ส่งครูบรรณารักษ์เข้ารับการอบรม จัดตารางการใช้ห้องสมุดสำหรับนักเรียน ผลการดำเนินการอยู่ในระดับดีมาก

3) ห้องคอมพิวเตอร์

การจัดให้มีห้องคอมพิวเตอร์สำหรับสอนนักเรียน

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนได้จัดทำห้องคอมพิวเตอร์ โดยปรับปรุงจากห้องเรียน จำนวน 1 ห้องเรียน ปูพื้นกระเบื้องเซรามิก ติดลูกกรงเหล็กที่ประตูหน้าต่าง ติดตั้งพัดลมเพดาน 4 ตัว ติดตั้งครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ ประกอบด้วยพร้อมโต๊ะเก้าอี้ 5 ชุด เครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง อุปกรณ์ทุกอย่างอยู่ในสภาพใช้งานได้ดีพร้อมใช้สอนได้ โรงเรียนยังได้จัดปรับปรุงตกแต่งให้ห้องมีบรรยากาศที่ดี สะอาด สวยงาม น่าอยู่ น่าเรียน ผลการดำเนินการอยู่ในระดับดีที่สุด

4) ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์

การจัดให้มีห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์สำหรับสอนนักเรียน

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนได้จัดทำห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ โดยการปรับปรุงจากห้องเรียน จำนวน 1 ห้อง ปูพื้นด้วยกระเบื้องเซรามิก ติดลูกกรงเหล็กที่ประตูหน้าต่าง ติดตั้งพัดลมเพดาน 2 ตัว ติดตั้งครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์ที่จำเป็นตามคุณลักษณะที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนด เช่น โต๊ะและอุปกรณ์การทดลอง ชุดอ่างล้างมือ วัสดุสารเคมีที่จำเป็น โรงเรียนยังได้จัดปรับปรุงตกแต่งให้ห้องวิทยาศาสตร์มีบรรยากาศที่ดี สะอาด สวยงาม น่าอยู่ น่าเรียน ผลการดำเนินการอยู่ในระดับดีที่สุด

5) ห้องปฏิบัติการทางภาษา

การจัดให้มีห้องปฏิบัติการทางภาษาสำหรับสอนนักเรียน

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนได้จัดทำห้องปฏิบัติการทางภาษาโดยปรับปรุงจากห้องเรียน ปูพื้นด้วยกระเบื้องเซรามิก ติดลูกกรงเหล็กที่ประตูหน้าต่าง ติดตั้งพัดลมเพดาน 4 ตัว พร้อม จัดซื้อครุภัณฑ์ประกอบ ติดตั้งชุดคอมพิวเตอร์ วีดิทัศน์ อุปกรณ์การสอน ติดตั้งชุดรับฟังเสียง จำนวน 20 ชุด ตกแต่งห้องให้สะอาด สวยงาม มีบรรยากาศที่ดี น่าอยู่ น่าเรียน ผลการดำเนินการอยู่ในระดับดีที่สุด

6) ห้องแนะแนว

การจัดให้มีห้องแนะแนวสำหรับให้คำปรึกษานักเรียน

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนได้จัดทำห้องแนะแนวสำหรับให้คำปรึกษานักเรียนที่มีปัญหา โดยการจัดแบ่งห้องพัสดุเป็นมุมแนะแนว จัดหาครุภัณฑ์โต๊ะเก้าอี้ ประดับตกแต่งให้ดูสะอาด จัดแผ่นป้ายแผนภูมิเหมาะสม ผลการดำเนินการอยู่ในระดับต้องปรับปรุง

7) ห้องพยาบาล

การจัดให้มีห้องพยาบาลและเวชภัณฑ์ปฐมพยาบาล

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนได้จัดแบ่งห้องพัสดุสำหรับทำเป็นห้องพยาบาล จัดให้มีเตียงพยาบาล ที่นอน หมอน ผ้าปูที่นอน ตู้ยาและเวชภัณฑ์ปฐมพยาบาล แต่มีจำนวนยังไม่เพียงพอ จัดให้มีคำพาหนะในการเดินทางในการรักษาพยาบาลสำหรับนักเรียน มีการตกแต่งห้องพยาบาลให้ดูสวยงาม เหมาะสม อากาศถ่ายเทได้ดี ผลการดำเนินการอยู่ในระดับต้องปรับปรุง

8) สนามกีฬา

การจัดให้มีสนามกีฬาได้แก่ สนามฟุตบอล สนามวอลเลย์บอล แร่บอลและตะกร้อ

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนได้มีการจัดทำสนามกีฬา ได้แก่ สนามฟุตบอลได้ตัดหญ้าให้เรียบ ตัดเส้นขอบสนาม สำหรับสนามวอลเลย์บอล สนามแร่บอล และสนามตะกร้อ ได้เทพื้นสนามเป็นคอนกรีต ตัดเส้นด้วยสีน้ำมัน จัดหาข่าอุปกรณ์การเล่นไว้เพียงพอ ผลการดำเนินการอยู่ในระดับดีมาก

9) ห้องพิเศษอื่นๆ

การจัดให้มีห้องพิเศษอื่นๆ ที่อำนวยความสะดวกต่อการจัดการเรียนการสอน

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนได้จัดทำห้องโสตทัศนูปกรณ์ ห้องรวมสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องกิจกรรม ห้องตัดเย็บเสื้อผ้ารวมอยู่ในห้องเดียวกันเนื่องจากเป็นห้องที่มีขนาดยาวเป็น 2 เท่าของห้องเรียนปกติ ซึ่งเป็นห้องที่ทางโรงเรียนได้ต่อเติมขึ้นใหม่ ได้จัดหาสื่อการเรียนการสอน และวัสดุผลิตสื่อการเรียนการสอนไว้อย่างเพียงพอ โดยใช้เงินงบประมาณปกติของโรงเรียน การจัดห้องสะอาดสวยงามเหมาะสมดียิ่ง ผลการดำเนินการอยู่ในระดับดีที่สุด

4.1.4.3 การจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนและหนังสือเรียนให้เพียงพอ

1) วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน

การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ฝึกปฏิบัติ วัสดุสอน วัสดุสอบ

จากการประเมิน พบว่า โรงเรียนได้จัดหาวัสดุอุปกรณ์ฝึก สอน สอบ สำหรับนักเรียน โดยได้จัดซื้อจากเงินงบประมาณค่าวัสดุการศึกษาประจำห้องเรียน ปีงบประมาณ 2539 ระดับก่อน